DEN DANSKE GUNNAR EKELÖF LITTERATUR

- Værkrecension, receptionshistorie, bibliografi og tekstfortegnelse

Knud Odde (2001). 'Ekelöf suiten', s.11

Jeg troede jeg havde en aftale
med min venstre hånd
om at klø mig i nakken.
Nu ligger den her på mit bryst
nær det sted Gunnar Ekelöf
kort før han døde
udpegede som hjertets.

'Infarkt'. Per Højholt (1995). 'Album alder' s.85

Speciale ved Danmarks biblioteksskole
3. januar 2007
Af Peder Svend Pedersen
Vejleder: Leif Emerik

abstract

Den danske Gunnar Ekelöf litteratur præsenterer 67 års kritisk dansk blik for den svenske digter Gunnar Ekelöf. Gennem recensioner åbnes værk, litteratur og oversættelser. Receptionshistorien skitsere interessen, bibliografien samler stort og småt emneinddelt, og tekstfortegnelsen viser oversatte tekststykkers relation til original værket. Opgavens analysedel indkredser forfatterskabets hovedværker, danske valgslægtskaber og hovedlinier i den danske modtagelse.

INDHOLD

Abstract 2

I Forord 5
Motivation 5
Afgrænsning 6
Metode 7
Indretning 8
Indføring 8
Forkortelser 9

II Gunnar Ekelöf 10

III Begivenheder 15

IV Modtagelse af værk 18
- Forskningslitteraturen 27
- Oversættelser 30
Receptionshistorie
- Modtagelse 33
- Formidling 36
- Bearbejdning 37
- Afhandlinger 39

V Emneordnet værkfortegnelse 41
- Recensioner 41
- Portrætter 45
- Biografier 46
- Studier 46
- Afhandlinger 47
- Oversættelser 48
- Fortolkninger 49
- Dedikationer 49

VI Oversatte tekststykker 50

VII Opsummering 64
- Værkresume 65
- Danske valgslægtskaber 66
- Hovedlinier i litteraturen 67
Konklusion 68

Illustrationsfortegnelse 70
Lydbånd og punktskrift 70
Web referencer 71
E-nummer fortegnelse 71
Litteratur 74
Biografisk tidslinie 83
Indeks 85

Appendiks 87

FORORD

Den svenske digter Gunnar Ekelöf (1907-1968) blev født for hundrede år siden og debuterede i 1932.
Danske kritiker har prist ham som den skandinaviske modernismes klassiker og pioner af europæisk format, der aldrig fik det folkelige gennembrud i Danmark, men blev en indforstået del af danske lyriker og kunstneres bagage.
Af en produktion på 15 digtsamlinger, forelægger der på dansk kun, det af Nordisk Råd priste hovedværk, 'Diwan över fursten av Emgión' (1965) i Karsten Sand Iversens oversættelse fra 1996. Og et enkelt studie af Annette Fryd (1999) i Gunnar Ekelöfs billedbeskrivende Diwan digte.
Der er derfor fornyet stor interesse i at arbejde med forfatterskabet. En bibliografisk opsummering på hundredåret, føles hertil passende, dækkende 67 års dansk kritik.

MOTIVATION

At samle og præsentere den svenske digter Gunnar Ekelöfs danske litteratur, - af anmeldelser, oversættelser og bearbejdelser, har længe været min hensigt. For i alle sine facetter at kunne overskue den danske indsats på fagfeltet.
I 2005 udarbejdede jeg som bachelor opgave på Danmarks Biblioteksskole, en gloseliste til Gunnar Ekelöfs 'Vägvisare till underjorden' (1967).[1]
Jeg sendte opgaven, sammen med et udkast til bibliografien, til det svenske Gunnar Ekelöf selskab, som jeg igennem flere år har holdt mig i kontakt med.
Udover medlemsbladet, der kommer to tre gange om året, har de den vane at sende julegaver til medlemmerne. En fantastisk tradition som jeg besluttede at honorere.
I det næstkommende medlemsblad var der en flot og fyldig anmeldelse, der i sin begejstring ikke glemte også at pege på svage punkter.
"Verkligen en fest för kalenderbitaren och litteratursociologen." Her fortegnes alt alt hvad det lykkes forfatteren at finde af tekster "bearbejdende og omtalende Ekelöfs forfatterskab på sproget dansk." Kort og godt gives der mange indgange til den der vil studere receptionen af Ekelöf i Danmark. At det lykkes Pedersen at fortegne et par

[1] Pedersen, Peder Svend (2005) Periget til Gunnar Ekelöfs Vägvisare till underjorden 1967. Illustreret gloseliste med fraseafdækning af epitekst, annotationer og allusionsmønstre. Danmarks Biblioteksskole, 42 s.

tekster der til og med er gået Raidar Ekners bibliografiske ”hököga” forbi, siger yderligere noget om ambitionen.
Det eneste tragiske ved dette skrift er at det gennem publikationsformen er dømt til en højest begrænset læsekreds, man ønsker i stedet at den skulle være til at søge på internettet.[2]
Jeg forelagde udgangspunktet for min vejleder Leif Emerik og litteraten Neal Ashley Conrad, vi blev enige om at et biografisk forord og en reception til recensionerne måtte være den bedste indgang til bibliografien.

AFGRÆNSNING

Det er min hensigt med dette speciale at skabe et samlet overblik over ’den danske Gunnar Ekelöf litteratur’. Afgrænset til alle former for lagret medie omtalende Gunnar Ekelöf på sproget dansk.
Citater og gengivelse af Ekelöf i danske publikationer falder altså uden for denne definition.
Kernen i opgaven er en nøgen bibliografi, inddelt i et emne register.
Bibliografien tilføjes tekstfortegnelse opstillet efter Ekelöfs oprindeligt udgivet kronologi, samlede skrifters og evt. reference til tidligere publicering.
Formålet er at bistå manglende reference til original placering i danske monografier,[3] og nuancere bestræbelserne med et bredt udbud.
For at give opgaven sansende fylde indledes biografien af en reception til modtagelse af værk, litteratur og oversættelser.
Hensigten er at åbne litteraturen, smage på indtryk og tilkendegivelser, og herved tegne et billede af Gunnar Ekelöfs opsigt, produktion og forskning i Danmark.
Fremfundet materiale bygger alene på verificeret referencer, der kan rekvireres gennem bibliotek systemet. Udvalget er selektivt udtryk for det det nu, med omhu, er lykkes mig her at samle.

Opgaven består i at opstille den danske Ekelöf litteratur i en bibliografisk fortegnelse indledt af en reception af recensioner, tilføjet register over oversatte tekststykker.

---

[2] Hultqvist, Harald (2006) Ekelöf’et nr.38, s.20
[3] Sten, Vagn (1978) Politiken/ ekm. (1978) Land og Folk

Deraf ønskes en sammenfatning af modtagelse, karakteristik af værk, forskningslitteratur og oversættelse, samt udkrystallisering af danske valgslægtskaber.

METODE

Materialet er over en længere tid blevet indsamlet ved gentagende søgning i et væld af kilder.
Den danske bogfortegnelse, Dansk avisfortegnelse, lektørudtalelser, infomedia.dk og bibliotek.dk med mere.
Væsentligste ophav til referencer og inspiration til udfærdigelsen er Raidar Ekner 'Gunnar Ekelöf en bibliografi' (1971)[4]
Ældre recensionsarkiv på Hovedbiblioteket og Krogerup Højskole supplerer oplysninger fra 60'erne og 70'erne.
Referencer til aviser er kopieret fra mikrofilm på Det Kongelige bibliotek, der også ligger inde med mange af de svenske titler. Tidsskriftet 'Ekelöf'et' skal dog bestilles fra Sverige.
Tidsskrifter og danske monografier er fortrinsvis skaffet gennem Hovedbiblioteket i København, og antikvariat.net, en fælles nordisk antikvariat base.
Kilder til dedikationsafsnit er selektivt fremfundet gennem orientering og søgning i Google.com og infomedia.
Udformningen står helt og aldeles i skyggen af Raidar Ekners bibliografi (1971)
Af danske bibliografier har jeg orienteret mig i 'Bibliografi over Villy Sørensens forfatterskab' (2003)[5] og 'Vilhelm Heinesen en bibliografi' (1984).[6]
Indretning af digtregister benytter referencer fra Ekelöfs værk, samlede skrifter,[7] og 'Gunnar Ekelöf en bibliografi' (1971).
Opstilling af reception er frit inspireret efter 'Proust i Danmark' (1994).[8]

---

[4] Raidar Ekner (1971) Gunnar Ekelöf en bibliografi. Bonnier, 230 s.
[5] Mortensen, Hubert (2003) Bibliografi over Villy Sørensens forfatterskab. Gyldendal, 122 s.
[6] Torkenholt, Mia (1984) Vilhelm Heinesen en bibliografi. Danmarks Biblioteksskole, 211 s.
[7] Gunnar Ekelöf (1991-1993) Skrifter 1-8 + register. Red. Raidar Ekner. Bonnier, 3193 s.
[8] Conrad, Neal Ashley (1994) Proust i Danmark. Københavns Universitet, 218 s.

INDRETNING

Recension, reception, bibliografi og tekstfortegnelse favner sammen med begivenheder og biografisk indledning over seks hovedafsnit, herefter følger analyse.
Receptionens *biografiske indledning* sammendrages af dansk kritik og biografisk formidling.
Modtagelse af værk, litteratur og oversættelser præsenteres med hovedvægt i anmeldelser suppleret med værkpræsentation i portrætter og forord.
Indsatsen inden for modtagelse, formidling, bearbejdning og dedikationer, beskriver selektivt kort den kronologiske *receptionshistorie*, opstillet efter navn.
Bibliografien viser fylden i litteraturen og er emneinddelt kronologisk efter anmeldelser, portrætter, biografi, studier, afhandling, oversættelser, kunstneriskbearbejdning og dedikationer.
Tekstfortegnelsen er opstillet efter Ekelöfs og samlede skrifters indretning, for at overskue relationen til den originale kronologi og sammenhæng.

INDFØRING

Biografisk indledning fortæller kort om Gunnar Ekelöf set med danske øjne. Hvordan han voksede op, fandt musikken i den paradoksale poesi, gennem flittig bearbejdning af valgslægtskaber og skabte "et værk af uopslidelig friskhed."[9]

Begivenheder beretter fra prisoverrækkelser i 1964 og 1966, nekrologer 1968 og erindring om digteren Jørgen Gustava Brandts møde med Ekelöf.

Modtagelse af værk gennemgår samling for samling, karakteristik, kritik og kuriøse anmærkninger. Først Ekelöfs værk, så Ekelöf litteraturen som den skitseres i dansk omtale og derefter danske oversættelser.

Receptionshistorie oplister i annoteret form, selektivt den kronologiske receptionshistorie. Først modtagelsen i anmeldelser og portrætter, så formidling i oversættelser og til sidst bearbejdning i studier og afhandlinger.

[9] Sand (1994)

Emneordnet værkfortegnelse opstiller bibliografiske data efter anmeldelser, portrætter, biografier, studier, afhandlinger, oversættelser, fortolkninger og dedikationer.

Tekstfortegnelse opstillet oversatte digte og tekststykker efter Ekelöfs værk kronologi og præsenterer reference til originalværk, førsteudgivelse, 'Skrifter' (1991-93) og placering i dansk oversættelse.

FORKORTELSER

b	Materiale for blinde
E	'Ekelöf – en bibliografi' (1970) red. Raidar Ekner
genudg.	Genudgivelse
nr.	Nummer
red.	Redaktion
s.	Side
Sj. biogr.	'En självbiografi' (1972) red. Ingrid Ekelöf
Skr.	'Skrifter 1-8' (1991-93) red. Raidar Ekner
udg.	Udgiver
w	Web referencer
årg.	Årgang

GUNNAR EKELÖF

Forklædnings fyrsten[10] Gunnar Ekelöf er af en sjælden lyrisk begavelse,[11] en virtuos der er sin kunst meget bevidst.[12]
Han er en af de tre store svensksprogede lyriker i det 20. århundrede, før ham Edith Södergran og efter ham Thomas Tranströmer.[13] I sin tid, en af de betydeligste "fyrtiotalister."[14] med epokemæssigt fællestræk hos Erik Lindegren og Harry Martinson.[15] Førstemanden blandt de modernistiske digtere,[16] af europæisk format,[17] der satte en tidsforskel,[18] og dybe spor hos sine yngre kolleger.[19] "Man tænker på de store poesier, på Gilgamesh og på højsangen."[20]
Ekelöf stod i opposition til den herskende smagskonvention, men blandede sig ikke meget i den offentlige kulturdebat, eller gav interview. "Han taler i sin digtning og er ellers tavs."[21]
"Hans traditionsbevidsthed var lige så dyb og omfattende som hans radikale fornyelse af den." Ved sproget bundet til norden alligevel nåede hans ry videre ud, der hvor man ikke kan læse ham.[22] "Gunnar Ekelöf nåede ikke at blive så kendt i Danmark, som han fortjener at være."[23] Men digterne kender ham.[24]

Gunnar Ekelöf (1907-68) blev født [15. sept. 1907][25] ind i en fremtrædende stockholmsk patricerfamilie med sans for kulturliv.[26] Moderen var ud af en velhavende slægt og faderen ud af fattige kår, der havde arbejdet sig op og bygget sin egen formue som børsvekselerer. Faderen var bibellæsende og havde flere år før ægteskabet pådraget sig syfilis.[27] Han forsvandt ind i sindssyge og måtte i mange år holdes under opsyn og pleje i hjemmet.[28]
Forældrene havde fået den vane at sende sønnen på børnepension om sommeren.
Da faderen forlangte ham udfriet, brugte moderen det i skilsmissesagen, "som argument for at faderen forkælede drengen og hidsede ham op til ulydighed mod sin mor."
Formuen ved faderens død gjorde Ekelöf til en holden mand og finansierede studieophold i London og Paris. Men ved tændstik-bolaget 'Krügers' krak i 1932 syntes han ikke at have

[10] Brandt (1988) [11] K.E. (1939) [12] Frederiksen (1964) [13] Bredsdorff (1994) [14] Bundgaard (1978)
[15] Brostrøm (1973) [16] Frederiksen (1967) [17] Højholt (1967) [18] Frederiksen (1964) [19] Runquist (1968)
[20] ekm. (1978) [21] Julén (1966) [22] Brandt (1968) [23] Thule (1968) [24] Brostrøm (1964) [25] Sommar (1989:7)
[26] Stein (1997) [27] Erslev (1989) [28] (Hedberg 1950)

knyet. Ægteskabelige problemer voldte større kvaler. Hans første kone stak Karin Boye af med, den næste afstod han til Eyvind Johnson. En snes rimelige år syntes han at have haft sammen med en selvstændig kvinde, før han friede til hendes yngre søster Ingrid, der efter en betænkningstid svarede: ”- parat.” De havde 17 år sammen og fik en datter. [Suzanne Ekelöf] Ingrid overtog pasningen af det vanskelige forhold til Ekelöfs mor, som han aldrig fik talt ud med, og varede i 54 år.[29]

Ekelöf studerede ved ’Oriental studies’ i London en måneds tid, og [persisk og sandskridt][30] ved universitetet i Uppsala.[31] [uden at bestå] Opholdt sig i slutningen af 20’erne i Paris, med logi ved ’Square de chantillon’,[32] hvor han ”studerede indisk musik”,[33] skrev småprosa, og ændrede i 1929 radikalt smag i modernistisk retning.[34]

I Frankrig stiftede han bekendtskab med strømningerne i litteratur og malerkunst, traf Breton og Éluard,[35] og opdagede frem for alt Stravinsky og Rimbaud.[36]

”I Paris havde han oplevet at sproget faldt sammen, så at han ord for ord måtte samle det på ny, og under de forudsætninger som de aktuelle omgivelser dikterede ham.”[37]

I Sverige deltog han i Clarté-gruppens redaktionsarbejde, var med til at stifte tidsskrifterne [Karavan][38] og Spektrum, der udgav hans debut samling ’Sent på jorden (1934).[39] Debutbogen satte en slagkraftig tidsforskel i svensk lyrik.[40] Den var skrevet i Paris og hjemme blev den modtaget som surrealistisk. Selv kalder han den en selvmordsbog og siger, at det ikke er fra Breton og hans lærlinges ortodokse surrealisme, om hvilke han flere gange har taget afstand, men fra den arabiske mystiker Ibn al-Arabi (1165-1240), at han lære, ”hvad man skal forstå ved symbolisme og surrealisme.”[41]

Han begyndte at studere surrealismens fædre og præsenterede, ’Fransk surrealisme’ (1933), for Sverige, der herhjemme fik betydning for dansk poesi gennem Gustav Munch-Petersen.[42]

Oversættelsen medførte dog, at hans egen debut blev inddraget på samme linie. ”Hvor den kun delvis, ikke med stærk virkning høre hjemme.”[43]

Påvirket af arabisk mystik og fransk surrealisme modnes forfatterskabet frem til en egen-oplevelse.[44] Af en helt usædvanlig velklang,[45] hvor kontrapunktisk ’ordmusik’ skinner igennem.[46] Evner varsomt ”at sige tingene enkelt, som et blik, en gestus.”[47]

---

[29] Erslev (1989) [30] Sommar (1989:60) [31] Erslev (1989) [32] Brostrøm (1973)
[33] Borum (1966) [34] [Aarhuus] (1966) [35] P.G. (1966) [36] [Aarhuus] (1966) [37] Højholt (1968)
[38] Sommar (1989:142) [39] Erslev (1989) [40] Frederiksen (1964) [41] Borum (1968:249) [42] Brostrøm (1964)
[43] Frederiksen (1964) [44] P.G. (1966) [45] Hejlskov (1966) [46] O.A. (1957) [47] ekm. (1978)

’Färgesång’ (1941) betegnes som ”et nyt personligt gennembrud.”[48] Her fuldendes ordmesteren Ekelöf i lige grad i sin rytmiske variations evne, som i sine raga-, lied- og sonateformer.[49] Som den første i svensk lyrik overflytter han musikkens formsprog til ord.[50]
I essayet ’Självsyn’ tager han afstand fra det tidligere forfatterskab, fortæller i ’En outsiders väg’ om den nye diktion, der skulle ændre ’tonationen’ i moderne svensk poesi, og anviser ”Jag tror på den ensamma människan” fra ’Färgesång’ (1941) som program.[51] Kulminationen ’Mölna Elegi’ (1961), er et monument af svær tilgængelighed.[52] Lærd digtning der som Eliots og Pounds bruger kulturhistorien som synkretistisk materiale.[53]
Den nye begyndelse ’Strountes’ (1965), er de rene troldsplinter,[54] en undersøgelse af oprindelse, i vægtløse abstraktioner og grove konkretiseringer.[55] Videre frem til hovedværket Diwan-trilogien, indledt af ’Diwan över fursten av Emgión’ (1965).[56] Hvor kunsten når højden af simpelhed og enkelthed.[57]

Ekelöf befandt sig godt i det nøgterne ’lyse 1700-tal’,[58] som han læste, drømte og fantaserede meget om. Edith Södergran betød meget for ham, til Hagar Olsson har han sagt at han ville have friet til hende hvis han havde mødt hende.[59] Han var forelsket i middelhavets kultur,[60] og gav den periodevis som luksus sigøjner med campingvogn ned igennem Europa.[61]
Fra fransk og engelsk modernisme søgte han videre til Italien, Grækenland og Konstantinopel. I jagten på mystisk stof der kunne tjene som grundlag for hans digtning.[62] Frem for alt holdt Ekelöf af den svenske brandert. Tømmermændene skærpede hans iagttagelse og bragte ham en eufori af dristig fantasi. Men rusen fik også hans reflekser til at svigte og han pådrog sig utallige ar i ansigtet.[63]
Hans sygeafbud var ofte flertydige idet han var ”misantrop”[64] og søgte ensomheden.

Paradokset er den bedste nøgle til at forstå Ekelöfs univers. ”En digters første opgave er at blive sig selv, at blive menneske.” Det sker først, når han fjerner alle kulisser,

---

[48] [Aarhuus] (1966) [49] Borum (1966) [50] Julén (1966) [51] Brostrøm (1960) [52] Brostrøm (1964)
[53] Brostrøm (1968) [54] ekm. (1978) [55] Brostrøm (1966) [56] Brostrøm (1968) [57] Brandt (1968) [58] ekm. (1978)
[59] Sand (1994) [60] Skot (1997) [61] Brandt (1988) [62] Thule (1968) [63] Lagercrantz (1994) [64] Wivel (1996)

dekorationer og forklædninger fra virkeligheden, kun da kan han blive til hjælp for andre.[65]
Han arbejdede med modsætninger som han benægtede og søgte mod noget tredje. Hans hang til paradokser kunne være blevet til filosofiske aforismer som Nietzsches, hvis ikke det var fordi han var poet hele vejen igennem.[66]
Hele hans kunstopfattelse er skrevet i en note, "at vende tilbage til udspringet."[67]
Selv-udslettelsen svarer til den sproglige, stilistiske forenkling der stedvis bliver næsten nøgen, skelethvid. Alt sker i tavshed mellem ordene.[68]
Ekelöfs løsning på paradokset, "at sige det uudsigelige", bliver at gøre 'tale' til 'tiltale', vendt mod et 'Du' som er 'Ingen'.[69]
Gennem "hverken hverken eller eller" til noget andet hinsides menig. Denne oplevelse af fraværets nærvær, "dette at fraværet eller tomheden er vidnesbyrd om sin modsætning."[70] –Sprækken mellem modsætningerne som han kaldte kærligheden.[71]
Forfatterskabet er omfattende og enestående,[72] på tretten store digtsamlinger.[73] Dets rigdom, mangfoldighed og enhed går fra første samlings drømmeverden over de tanketætte visioner fra fyrrene.[74] Fra en sen symbolistisk digtning i 30'erne, pionergerning siden debuten, over improvisationerne.[75] Krystalliseres i 40'erne til en sjælden grad af forfinelse,[76] der stemmer instrumentet for afideologiseringen og nulpunktsoplevelsen.[77]
I 50'erne skifter han atter stil nu til det Lapidariske og det ordsprogsagtige.[78]
Den kritiske poesitænkning i sig selv. 60-tallets trilogi, et udtryk for alle tings nærvær og alts ubestandighed.[79] Forener mystikken med en anonym modergudinde.[80]
"Finder nye og personlige symboler for det guddommelige. Lidelsen og kærligheden som menneskelige grundvilkår."[81] Forfatterskabet er en enhed. "Det cykliske ved Ekelöfs måde at skrive på har fået ham til at skrive versbøger som ét digt."[82]

Ekelöf blev i [1958] medlem af det berømte svenske akademi 'Aderton', fik i 1964 tildelt en "særlig"[83] hæderspris af det danske akademi, i 1967 fulgte Nordisk Råds Pris

---

[65] Thule (1968) [66] Bredsdorff (1996) [67] Brostrøm (1963) [68] Brostrøm (1973) [69] Borum (1985)
[70] Brostrøm (1996) [71] Bredsdorff (1996) [72] Hejlskov (1966) [73] Thule (1968) [74] Brostrøm (1968)
[75] Brandt (1968) [76] Thule (1968) [77] Brostrøm (1973) [78] P.G. (1966) [79] Brostrøm (1973) [80] Julén (1966)
[81] P.G. (1966) [82] Hejlskov (1966) [83] Kristensen (1964)

og i 1967 Bellmanprisen.[84] Nobelprisen forsømte det svenske akademi at tildele ham,[85]– ”en af dette århundredets største digtere.”[86]

Han voksede op i et velhavende miljø, overfladen tvang ham til at gå lange omveje for at finde de åndelige kilder. Hans redning bliver at han mister alle sine penge.[87]

Han begyndte som surrealist og det vakte opsigt, han tog til Paris for at se hvad han havde rørt ved.[88] Gik i lære hos alle tidens guruer og nægtede bagefter højt og flot deres betydning, fordi han havde indoptaget dem i organismen.[89]

Faderen var sindssyg og moderen en pest. Selvbiografien udskød han for ikke at såre hende, men da hun døde var han så nedslidt af alkohol at det var for sent.[90]

Altid beskæftiget med fantasier, beskyttet af sine kvinder, hvor de to, der var søstre, i en ”tilsyneladende problemfri vagtafløsning.” Gav Ekelöf ”drømme til at leve”, ”Giften til at dø” sørgede han selv for.[91]

Gunnar Ekelöf døde den 16. mats 1968. Ingrid Ekelöf tog med venner til Tyrkiet og spredte hans aske i den ’guldførende’ flod Paktos.[92]

[84] [Politiken] (1968) [85] Brostrøm (1968) [86] Borum (1985) [87] Hedberg (1950) [88] Højholt (1968)
[89] Stein (1997) [90] Bredsdorff (1994) [91] Brostrøm (1996) [92] (Erslev 89)

BEGIVENHEDER

DET DANSKE AKADEMIS PRIS 1964

Surrealisten og mystikeren Gunnar Ekelöf[93] blev i 1964 hædret med 25.000 sv. kr. da det næsten 200-årige svenske akademi 'De Aderton', i anledning af de danske kulturuger i Stockholm, modtog det unge danske akademi.[94]
Karl Bjarnhof overrakte som sekretær prisen til sin svenske kollega dr. fil. Anders Österling.[95]
Tom Kristensen motiverede til valget af Ekelöf med at citere Eliot for at stræbe tanken så umiddelbar som en rose, og bruge det som en test på modernisterne. "Faldt de for det havde de ingen ret til at være anmassende, mens hvis de bestod som Ekelöf, havde de ældre kun at åbne øjnene og være agtpågivende."[96]
Ekelöfs takkebrev gengives oversat efter Tom Kristensens motivation i Politiken 1964. Ekelöf beder symbolsk om at være repræsenteret ved en enkel attisk 'skyphos', i hvis bund der ligger et mykensk potteskår fra Tirene, som han selv har fundet. Han anmoder sekretæren om at drikke ham en skål af 'skyphosen', så vil han besvare den i samme ånd.[97]
Prisen er et engangsfænomen, der bliver stillet til rådighed af Fonden for dansk-svensk samarbejde. Jens Otto Krag redegjorde afslutningsvis for fondens tilrådede stillende millioner som ringe tak for hjælp under krigen.[98]

NORDISK RÅDS LITTERATURPRIS 1966

Gunnar Ekelöf blev meget glad og overrasket da han modtog meddelelsen om at han havde fået tildelt Nordisk Råds Litteraturpris 1966. Prisen er på 50.000 danske kroner givet for digtsamlingen 'Diwan öwer fursten av Emgión' (1965). "Det er næsten et torturskrift" siger Ekelöf, men "en som har oplevet to verdenskrige, som mindes Korea krigen og koncentrationslejrene i Sovjetunionen og Tyskland, og som nu oplever krigen i Vietnam, kan ikke skrive idylliske bøger."[99]

---

[93] Mentze (1964) [94] [Politiken] (1964) [95] Mentze (1964) [96] Kristensen (1964) [97] Ekelöf (1964)
[98] [Politiken] (1964) [99] [Aarhuus] (1966)

Valget blev begrundet med at han ” i sine tolkninger af byzantinske sagn og myter finder nye og personlige symboler for det guddommelige, lidelsen og kærligheden som menneskelige grundvilkår.”[100]

I sin takketale skriver Ekelöf: ”Jeg er efter en lang kamp med minder og erfaring kommet frem til at en idyldigtning er umulig for mig, og jeg skal aldrig mere forsøge mig på den.”

Højtideligheden på Københavns rådhus var ellers forfulgt af uheld, Ekelöf var blevet syg og den finske fil. cand. Kai Laitinen, der skulle have skildret forfatterskabet, var strandet i Hamburg. Men fik alligevel et smukt forløb.[101]

Man kunne ifølge Torben Brostrøm ikke have fundet noget bedre valg, ”for hos ham sker det sjældne, at værket stadig udvider sig omkring en kerne af identitet. […] Et vældigt lærdomsstof omsmeltes, undertiden til den yderste forfinelse og forenkling i et talt tonefald.”[102]

NEKROLOG 1968

”Den svenske digter Gunnar Ekelöf er død, 60 år. Han døde natten til lørdag i sit bondehus i Sigtuna.”[103]

”Med Gunnar Ekelöfs alt for tidlige død sættes der et brat punktum for et forfatterskab, som eftertiden sandsynligvis vil betegne som et af Nordens betydeligste i dette århundrede.”[104]

”Gunnar Ekelöf nåede ikke at blive så kendt i Danmark, som han fortjener at være.”

Han hørte til typen der uden for sin digtning var tavs. ”Hvad han ønskede at sige, stod i hans bøger.”[105]

Nok vidste man han var svag og syg, han skrev i efteråret til Jørgen Gustava Brandt om store planer og nævnte i forbifarten at han skulle indlægges: ”Nu tror de på det, for nu kan jeg pege med min finger på stedet.”[106]

---

[100] P.G. (1966)[101] [Berlingske] (1966) [102] Brostrøm (1966) [103] [Politiken] (1968) [104] Højholt (1968)
[105] Thule (1968) [106] Brandt (1968)

PÅ BESØG HOS EKELÖF

Jørgen Gustava Brandt spiste engang middag med Fyrsten af Emgión under en mægtig sølvpoppel ved Målaren Sverige.
Ankomsten var favnet af tonerne til Ravels Daphnie og Cloe. Der var ingen hjemme men Ekelöf kom fra havnepladsen og bød velkommen med sit bløde forskende og brustne blik. Der genkendtes både klovnen og den skeptiske helgen i et skævt blik. Ekelöf var nok den sommer i en raptus og læste nøgternt op: ”Jag hörde i drömmen”. Men fik derefter et kraftigt hosteanfald.
Stuen var lyst 1700 tals indrettet med pavillon interiør. Ekelöf hentede franske original bind og de satte sig ud i haven. Han hentede gul græsk vin i slanke flasker og satte Daphnie og Cloe på igen. ”Da han viste sig igen var han blevet ganske lidt ballettomanisk, og han bevægede armene til musikken og så på én gang entusiastisk, rørende og lidt klovneagtigt ud.”
Efter et par flasker blev der afproppet et par nye og Ingrid kom senere med ’Makedonisk gryde’.[107]

[107] Brandt (1988)

MODTAGELSE AF VÆRK

Den danske presse har med varme modtaget Gunnar Ekelöfs værk. Med undtagelse af 'köp den blindes sång' (1939) er alle samlinger blevet anmeldt, siden 'Om hösten' (1951). Anmeldelser af tidligere værker stykkes her sammen af senere portrætter, ligesom øvrige anmeldelser flettes sammen af oplysninger båret i litteraturen.

'SENT PÅ JORDEN' (1932). Er en ekstrem digtsamling, der med sin absolutte originalitet, skiller sig ud fra omgivelserne og indtager en særstilling uden efterfølgelse i moderne svensk lyrik.[108] Fremstår som en klassiker i skandinavisk modernisme.[109]
Abstrakt og bedøvende, blå, ung, helt ud til det punkt hvor begivenhederne bliver usynlige.[110]
Rigt instrumenteret og raffineret sprogkunst, tit hård og myndig trods ungdommelig melankoli. Slagkraften satte en tidsforskel, der lod rent ud forstå, at nu kunne unge digtere ikke længere bruge tidligere epokers stil.[111]
Ole Sarvig kalder den for ung og overarbejdet.[112] Elmer Diktonius sammenligner Ekelöf med Gunnar Björling,[113] og Erik Lindegren kalder ham en hemmelig sabotør.[114]
'Sent på jorden' (1932) er skrevet i Paris under påvirkning af arabisk mystik og fransk modernisme.[115] Selv kalder han det en selvmordsbog.[116] Under indflydelse af Stravinskys
'Le sacre du printemps',[117] der skaffede ham navnet Sveriges første surrealist.[118]
En betegnelse han selv har taget afstand fra, da han først i næste bog begyndte at arbejde med direkte surrealistiske midler.[119]
Udgivet på Spektrum i 600 eksemplarer,[120] vurderedes i 1966, til hundrede gange sin grundpris.[121] Hvilket vel i dag er over 1000 gange, hvis den da kan opdrives.
Genoptrykt med appendiks i 'En natt vid horisonten' (1962).[122]

---

[108] Enchell (1956) [109] [Politiken] (1968) [110] Borum (1968) [111] Frederiksen (1964) [112] Sarvig (1942)
[113] Erslev (1989) [114] Borum (1968:250) [115] P.G. (1966) [116] Ekelöf (1947)/ Hedberg (1950)
[117] Ekelöf (1947)/ Borum (1968:250) [118] Sarvig (1942) [119] Julén (1966) [120] Sommar (1989:97)
[121] Julén (1966) [122] Broström (1963)

’FRANSK SURREALISME’ (1933). Oversættelser. Breton, Eluard, Rimbaud m.fl. rummer en synopsis til Buñuels og Dalis film, ’Den andalusiske hund’.[123] Medførte at hans debutbog blev inddraget på samme linie. ”Hvor den kun delvis, ikke med stærk virkning høre hjemme.”[124] Genoptrykt 1960 i en let udvidet skikkelse med billeder.[125]

’100 ÅR FRANSK DIKT’ (1933), oversættelser. Baudelaire, Rimbaud, Mallarmé, Appollinare, Tzara m.fl. Genoptrykt 1960.[126]

’DEDIKATION’ (1934). Er en åbenbaring af en mild, smidig klangfylde med ynde og afdæmpet søgen ned i underbevidsthedens dunkle strømme.[127]
Skaber en drømmeverden af stærke Billeder og melodiske Ordsammenstillinger.[128]
Med sin prærafaelitisk snirklende og blomstrende overflod og overflødighed, sin applikation af Rimbauds dobbelteksponeringsteknik i gyldent og hvidt, er ’Dedikation’ den interessanteste af de
Tidlige selvfornægtede samlinger.[129] Mindre ung og mere fortænkt.[130]
Arbejder med surrealistiske midler og henter materiale fra drømme og automatisk skrift.[131]

’SORGEN OCH STJÄRNAN’ (1936). Slutter sig til den nordiske folkevise tone.[132]
Har en nordisk skærhed og renhed over nogle viseagtige naturstemninger.[133] Klar og afdæmpet.[134] Når gennem naturen den rene romantik og fanger den særlige svenske eventyrstemning.[135]
Viser en dragelse bort fra det subjektive frem til en enkelthed og medmenneskelig samfølelse.[136] Ved at skildre en kamp for at opleve ensomhed til bunds og derved nå til at springe isolationen.[137]
Indeholder det kendte ’Höstnatt’, hvor Ekelöf i linie med Hjalmer Gullberg og Heidenstam, evner at skabe udtryk hvor ordenes lyd og rytme danner en enhed.[138]

---

[123] Ibid. [124] (Frederiksen 1964) [125] (Broström 1963) [126] (Brostrøm 1962) [127] (Frederiksen 1964)[128] (Engberg) [129] (Borum 1968) [130] (Sarvig 1942) [131] (Julén 1966) [132] (Runquist 1964) [133] (Borum 1968) [134] (Engberg) [135] (Sarvig 1942) [136] (Frederiksen 1964) [137] (Frederiksen 1967) [138] (Frederiksen 1964)

’KÖP DEN BLINDES SÅNG’ (1938). Er sagtmodig melankolsk forårselegi. Bedårende naturlyrik og kloge vers der høres, mærkes, smages og lugtes og jager efter en mening med tilværelsen.[139] Et videre skridt frem mod objektivisering.[140]
Indeholder en erkendelse af en ydre virkelighed og rummer en slags livstro.[141]
Om personlige vanskeligheder ved at tilpasse sig livet.[142]
Undertiden lidt for profetisk og drømmende, men han er af en sjælden begavelse der gør ord til magisk kunst.[143] Ekelöf kalder den dårlig og den er også mærkelig uforløst.[144]

’FÄRGESÅNG’ (1941). Er den klarest og mangfoldigst komponerede samling.[145]
Ekelöf når her, sammen med de efterfølgende to samlinger, sine foreløbige højder med perler der suverænt må betegnes som milepæle i den moderne poesi.[146]
I en djærvere udtryksform, tilsluttes indisk tankegang og fænomener fra mystikkens verden. Han har nu fundet det tredje, objektive standpunkt.[147] Er blevet afklaret og føre lange rolige kloge monologer.[148] Under indflydelse af T.S. Eliot.[149]
Forvandles grundtemaet eksplosivt til at vise mennesket som valplads, hvor jeg’et omtumles i kontraster.[150]
Samlingen indvarsles af et lille øjebliksdigt, Ekelöf skrev i sin notesbog, på vej hjem på båden fra Helsingfors 1935, da han over radioen hørte om Hitlers krav på Tjekkoslovakiet og fangede opmærksomhed ved en ung. kvinde.[151]

’NON SERVIAM’ (1945). Lucifers udråb ved englenes oprør i himlen[152] ”Jeg vil ikke tjene.” Livsfilosofiske poesier på tavshedens tærskel. Hvor han samler al sin trods mod fascismen i et lysende sindbillede af den kæmpende humanisme i skikkelse af Nike fra ’Samothrake’.[153] Og ’Absintia animi’, det mest dybtgående forsøg i svensk modernisme på at angribe virkeligheden.[154] En anelse om, at den dybeste realitet ligger bagved det liv, der kan kontrolleres af vore sanser.[155]
Det er den bedste bog, storstilet åbenbare den hans stadige tema: at være grænseoverskridende og lade sindets magter bryde op.[156]

---

[139] K.E. (1939) [140] Enchell (1956:31) [141] Runquist (1968:170) [142] Engberg (1949) [143] K.E. (1939)
[144] Sarvig (1942) [145] Borum (1968) [146] O.A. (1957) [147] Runquist (1968) [148] Sarvig (1942)
[149] Engberg (1950:113) [150] Frederiksen (1964) [151] Erslev (1989) [152] Frederiksen (1964) [153] Larsen (1997)
[154] Julén (1966) [155] Engberg (1950:113) [156] Frederiksen (1964)

’PROMENADER’ (1941). og ’UTFLYKTER’ (1947). Prosasamlinger. En indgang til forståelsen af forfatterskabet.[157] Samlet billigbogsudgave 1963. Rummer samlet fyrre-halvtreds småstykker, novellistiske skitser, kronikker, prosadigte og nogle digte.[158]
I ’En outsiders väg’ fra ’Utflykter’ 1947 fortæller Ekelöf om forholdet til ordene og skabelsen af den nye diktion, som skulle ændre ”tonationen” i moderne svensk poesi. Han begyndte fra begyndelsen med bestemmelse af ordenes valører og undermening.[159]
Tog ordene ét for ét og stillede dem sammen til måske en mening – uden mening.[160]
I ’En outsiders väg’ står den klareste sætning: ”En digters første opgave er at blive sig selv, at blive menneske.” En bekendelse til meningsløsheden Ekelöf aldrig har sluppet og som har affødt en særdeles rigt facetteret produktion.[161]
Sammen med ’Självsyn’ den bedste kommentar der findes til hans digtning.[162]

’IVAN AGUELI’ (1944) og ’CARL FREDERIK HILL’ (1946). Kunst monografier. Afspejler hans store interesse for kunst.[163] To malere hvis betydning for Ekelöfs digtning man umiddelbart ser: Hills skizofrene drømme snørkleri og Auguélis tørre orientalske mystik.[164]

’DIKTER’ (1949), samlede digte. Ekelöf har alligevel ikke gjort alvor af at stryge væsentlige dele af forfatterskabet i det Bonnier har samlet det tidlige forfatterskab i et 3 binds værk med titlen ’Dikter’.[165]

’OM HÖSTEN’ (1951). Her står budskabet mere enkelt og stærkt. Den mest ordknappe digtsamling der længe er set. Præget af verbal strenghed og nøjsomhed.[166]
Klar og kølig form med enkle klanglige virkemidler og et plastisk billedsprog. Der tager ironien til våben i en kritisk afsøgning af tilværelsens inderste vilkår.[167]

’STROUNTES’ (1955). ’Strunt’ sludder, vås, pjat og vrøvl, Ekelöf tager nu også den bagvendte tale i brug.[168] Glosen er lånt fra C.J.L. Almquist.[169]
At være så direkte, så kort og rammende, så almindelig som mulig.[170]

---

[157] Julén (1966) [158] Borum (1968:248) [159] (Brostrøm 1960) [160] (Brostrøm 1973) [161] Julén (1966)
[162] Borum (1968:248) [163] [Aarhuus] (1966) [164] Borum (1968:248) [165] Hedberg (1950) [166] H.B.F. (1952)
[167] Lund Andersen (1952) [168] Lund Andersen (1956) [169] Borum (1968) [170] Frederiksen (1964)

Legende sproglig udforskning af ordmaterialets muligheder.[171]
Består af fragmentariske digte, som ofte tilsyneladende handler om bagateller - ”en personligt oplevet absurditet”.[172] ”De rene troldsplinter.”[173]
En stilfærdig grotesk leg med ord og deres hemmelige forbindelser, en helhedssøgen gennem splittelse.[174] En samling satirer, pasticher og meditationer.[175]
Klassikeren Ekelöf er måske ved at vige for romantikeren, virker mere personlig med en løftende følelse af ren poesi. Ekelöf er en søger aldrig en profet.[176]

’BLANDADE KORT’ (1957). Litterære essays, overvejende om bøger uden for alfarvej, og nogle artikler om kunst. (Borum 1968)
En samling spidsindige essays fra en digterkritiker med rene stærke øjne. To stykker handler om ham selv, i ’Från en lyrikers verkstad’ afvejer apoterhånden ordene, og i ’Självsyn’ tager Ekelöf afstand fra sine tre tidligere digtsamlinger.
Om den personlige udvikling siger Ekelöf i ’Självsyn’, ”at man genkender sig selv i de afskygninger af lys som både det gamle og det ny i samtiden kaster over vedkommendes jeg.”[177]
”Jeg tror ikke på påvirkninger men på identifikationer.” Viser at Proust ikke er en (overfladisk) påvirkning, ”men selvets møde med sig selv i en anden.”[178] Han anviser ’Jag tror på den ensamma människan’ fra ’Färgesång’ (1941) som program.[179]
Den surrealistiske bevægelse karakteriseres hårdt som et forsøg fra André Bretons side, på at oprette et diktatur i digtningens og kunstens verden.
Nobelprismodtagerne André Gide og William Faulkner tager han stilling til, hulemalerierne i Lascaux og rådhustorvet i Sienna.[180]
Ekelöf røber især i sine essays sjældne kulturhistoriske indsigter og sans for den personlige detalje.[181] Ifølge professor Rubow belyser hans essay mere et emne end at drøfte det.[182]

’OPUS INCERTUM’ (1959). Betyder ”usikkert værk”[183] Usikkerhed og uregelmæssigt stenbyggeri. Kan forekomme nedslåen, pessimistisk, negativ men er ikke noget endegyldigt svar, blot variationer af meningsløshedens mening. En udfordring af absurditeten.[184]

---

[171] Brostrøm (1964) [172] Runquist (1968) [173] ekm. (1978) [174] Brostrøm (1973) [175] Borum (1966)
[176] Lund Andersen (1956) [177] Frederiksen (1967) [178] Sand (1994) [179] Brostrøm (1960)
[180] (Frederiksen (1967) [181] O. A. (1960) [182] ekm. (1978) [183] Frederiksen (1964) [184] Brostrøm (1960)

Han indskærper at: ”Det är till tystnaden du skall lyssna.”[185]
Præsenterer en fantastisk personliste til et an- og omtydet skuespil, hvor alle titlerne, er anagrammer på navnet Gunnar Ekelöfs.[186]

’VALFRÄNDSKAPER’ (1960). En samling digte i oversættelse fra forskellige tidsaldre og kulturer. Mystiske orientalske, kinesiske og modernistiske digte.[187] Et genialt bind hvor man bl.a. binder: Villon, Baudelaire, Apollinare, Desnos, Whitman, Joyce, Lawrence, Hölderlin og romeren Petronius og araberen Rumi.[188]

’EN MÖLNA ELEGI’ (1960). Er den store digters hilsen til den vejfarende, - vale viator![189]
Med ’Mölna Elegi’ står vi overfor et højst mærkværdigt digt, ”en moderne allegori over en digters rejse gennem livet.” En klagesang over poesiens og digterens skæbne, der har været 14 år undervejs. Sammensat af forskellige følelseslag, der ændrer styrke og karakter.[190]
Om forvandling og modforvandling.[191] Som udtryk for åbenhedens og uendelighedens poetik. Digteren befinder sig på Lingö ved Stockholm siddende på Mölna brygge. Tidsøjeblikket er en sensommer eftermiddag i overgangen mellem oktober og november 1940.[192]
Det er lærd og cerebral poesi der med sindsoprivende vemodets lidenskab mejsler sig ind i den modtagelige læser. Nærværende tid og svunden tid slår sammen. Obskøne latinske og græske tekster, citater, hentydninger og vignetter stiller store krav, og det syntes så afgjort at være af den slags der først bliver til digt i den udstrækning man selv er i stand til at digte det sammen.[193]

’EN NATT I OTOČAC’ (1961). En nat i helvede, har fået navn efter en oplevelse, Ekelöf havde i en Jugoslavisk by, hvor dårligt vejr tvang ham til at overnatte. Han oplevede et sigøjnerorkester der besatte ham med sin forrevene dissonerende stil og lidenskabelige skønhed.[194] Bogen er en stærk sammensat repetition af kendte temaer, symboler og toner. På kanten og hensiddes graven med grundstemningen lidelse.[195]
Fuld af fantasterier over den umulige erkendelse af livet efter døden. ”Lidelsen rummer skabende kræfter, så at det onde bliver et incitament.” Det er som om det indre spejl

---

[185] Frederiksen (1964) [186] Brostrøm (1973) [187] Tassing (1960) [188] Borum (1968:250) [189] Brostrøm (1960)
[190] Tassing (1960) [191] Tassing (1961) [192] Tassing (1960) [193] Brostrøm (1960) [194] Tassing (1962)
[195] Brostrøm (1962)

Gunnar Ekelöf i årevis har slebet på, ikke vil gengive ham det selvportræt, han ønsker det skal afspejle."[196]
Den der møder Ekelöf for første gang vil nok skuffes. Fuld resonans opnås ved kendskab til hans tidligere bøger.[197]

'EN NATT VID HORISONTEN' (1962) : 'Sent på jorden med appendix'. Er et indre teater, et prosadigt, hvor han på engang er instruktør, skuespiller, publikum og scene. En grotesk selvkredsning som heldigvis har humorens dimension. Skrevet samtidig med debuten 'Sent på jorden' (1934) som den i genoptryk, tilføjet appendiks, udgives sammen med. "Slangen bider sig selv i halen, han skriver ikke længere poesi."[198]

'BONNIERS FÖRFATTERSKIVOR' (1964). 12" LP. Ekelöf er en elendig klangløs oplæser uden et eneste kunstgreb. Han har indtalt nogle digte på 'Bonniers författerskivor'. "Har man hørt dem, glemmer man det ikke, […] Stemmen kommer som fra et fjernt sted i rummet, lavmælt som var han ganske nær."[199] Det er ikke appellerende, "lyder snarere som en lytten i talt form", en slags af-tolkning.[200]

'DIWAN ÖVER FURSTEN AV EMGIÓN' (1965). Følger en østromersk fyrstes skæbne under kampene i Lilleasien mod de fremstormende "shelshukker." Præget af ydmyg accept og inderlig kærlighed.[201] Forener mystik med en anonym modergudinde.[202]
Tolkninger og hymner tilskrevet en vis fiktiv fyrste, indsat i en lilleasiatisk nationalepos verden.
Fyrsten henter Ekelöf ifølge Raidar Ekner fra en spiritistisk seance hvor fyrsten af Emgión var hans stamfader i åndeverden.[203]
"Ekelöf skildrer den byzantinske stat i opløsning, samtidig med at dens overkultur blomstrer i en både korrupt og mystisk erotisk dekadence."
Fyrsten kommer fra en fjern udkant af riget, bliver fanget, fængslet og får øjnene stukket ud.
Han vandrer senere som profet og hans digte er samlet under betegnelsen Diwan, - et Goethe ord der forener modsatte inspirationer.[204]

---

[196] Tassing (1962) [197] Brostrøm (1962) [198] Brostrøm (1963) [199] Brostrøm (1964) [200] Engdahl (2004) [201] (Hejlskov 1966) [202] (Julén 1966) [203] Brostrøm (1966) [204] (Frederiksen 1966)

”Kernen i bogen er en række hymner til ’gudinden’, jomfruen, der er ’moder til ingen’ og derfor til alle.”[205] Hun er kristen-hedensk, alle ønskers mulighed og ikke opfyldelsen af begæret. ”Måske repræsenterer hun urtidens åndelige verden?”[206]
Gnisten der tændte Diwan-suiten og fik stoffet til at eksplodere var et besøg i et lille kapel ved Istandbul.[207] Oplevelsen af en håndtvætning bevægede ham dybt og han gik straks hjem på hotellet og begyndt at skrive.[208] Strøg natten med 17 digte, gødet af en flaske cognac på brændende mavesår.[209]

’SAGAN OM FATUMEH’ (1966). Følger en østerlandsk piges tragiske kærlighedshistorie på vej nedad i samfundet.[210] En ung arabisk fyrste, en 1001-nats skikkelse med drømmende øjne, han som elskede den unge skøge Fatumeh.[211]
Optaget af østlig mystik og mytologi afstedkommes nye vidunderlige resultater af en enkelthed og ophøjethed. En fordomsfri poesi der er engageret i verden og dens problemstillinger.[212]
’Sagan om Fatumeh’ er sammen med ’Diwan över fursten av Emgión’ enestående i Ekelöfs digtning, ved at koncentrere sig om en form for handling.[213]

’VÄGVISARE TILL UNDERJORDEN’ (1967). Handler om lidelsen og et kort møde med renheden.[214] Midterhvælvingen i ruinen Diwan. Anskueliggjort arkitektonisk i grafisk skitse af en orientalsk porthvælving, der foregriber ”en rejse gennem elementerne, under 7-tallets magi. Fra vandets ubevidste verden til den højeste brændende bevidsthed, […] Lucifer.” Med Plejaderne, syvstjernen som et vigtigt symbol for værkets tanke og struktur.[215]
Bogens omslag viser et gammelt engelsk stik af Diokletians palads i Spálato, (Split) omdannet til Byzantinsk kirke, med kræmmere i gården. Og gennem hvælvinger er indgangen til tepidariet, stedet for Djævelens og den unge novices stumme møde.[216]
Åndshistorisk fiksere Ekelöf blikket i mødet med en ung novice, der stod og fejede kirkegulvet i Spálato.[217]
Ekelöfs sidste værker er af en suveræn sprogbehandling der med lethed manøvrere et bjerg af lærdom og dybsindighed.[218]
”Hans poesi når på sine højdepunkter den mystikkens hvidhed, som umiddelbart syntes at ligge det gennemintellektualiserede menneske fjernest.”[219]

---

[205] Hejlskov (1966) [206] Frederiksen (1966) [207] Bbrostrøm (1996) [208] Stein (1997) [209] Brostrøm (1996)
[210] Runquist (1968:172) [211] Borum (1968:260) [212] Højholt (1967) [213] Runquist (1968:172) [214] Larsen (1997)
[215] Brostrøm (1968) [216] Borum (1968:260) [217] Larsen (1997) [218] Højholt (1968) [219] Brostrøm (1968)

POSTHUMT

’PARTITUR’ (1969). red. Ingrid Ekelöf. Består af 2 gange 23 tekster, hvor første halvdel er udkast til videre bearbejdelse, mens anden del består af diktater fra sygdomsperioden. Målet er at komme tilbage til skitsen, der mere end udkastet, er planen. At møde sig selv i grundvilkårene, at opleve sin smerte og komme den indre ro i rædslen nærmere. Centrale motiver er smerten, kærligheden og nuet. ”- suveræn poesi selv dér hvor tanken slipper.”[220]

’EN SJÄLVBIOGRAFI’ (1971). red. Ingrid Ekelöf. Handler i alt sin eksklusivitet om det alle har del i. De menneskelige vilkår.
Notater og breve er egentlig digte, på linie med de poetiske. Samme tankeverden og samme rastløse produktion, formulering af indtryk og bearbejdning af liv.
Det er rent ud en fantastisk livs rapport Ingrid Ekelöf har sammenstillet. Dog kan man kun ane konturen af den sammenfatning Ekelöf selv arbejdede hen imod.[221]

’EN RÖST’ (1972). red. Ingrid Ekelöf. Er en nøgle til at forstå processerne i Ekelöfs krævende poesi. Bogen er ligeså nødvendig som selvbiografien. Størstedelen består af ubearbejdede skitser, der afsluttende tilføjes 19 digte fra de sidste år. Som ingen anden i nyere nordisk litteratur, bearbejdes det tragiske menneskesyn. Kærligheden er hans sidste tema, og poesien kommer først til sin ret når den bliver hørt. ”Den er ikke en skrift, men en stemme.”[222]

’DIKTER’ (1983). Samlede digte. Ekelöfs samlede digte udgivet i en 626 s. billigbog på Månpocket. ”Denne tykke Ekelöf-billigbog bør være enhver digtskrivers, digtomskrivers og digtlæsers daglige følgesvend. Der findes ikke rigere poesi.”[223] Ifølge Poul Borum.

’SKRIFTER 1-8’ + register (1991-93). Samlede skrifter, red. Raidar Ekner. Smuk og fyldig udgivelse på ca. 800 sider, med udeladelse af mere håndværkerpræget anmelderi.[224]

---

[220] Brostrøm (1969) [221] Brostrøm (1972) [222] Brostrøm (1972) [223] Borum (1985) [224] Sand (1994)

FORSKNINGSLITTERATUREN

Ud af en større mængde danske artikler former den monografiske Gunnar Ekelöf litteratur sig som en afspejling af omtale. Der suppleres med oplysninger fra Gunnar Ekelöf litteraturen.

LINDEGREN, ERIK (1948). 'KRITISKT 40-TAL', udg. Bonnier. Indleder litteraturen med to optrykte artikler fra 1943 og 1945,[225] den første om Ekelöf som moderne mystiker, hvor han kalder hans evne til at acceptere sig selv sublim.[226] Den anden om instrumentallyrikken i 'Non serviam' (1945).

'EN BOK OM GUNNAR EKELÖF' (1956). red. Stig Carlson, udg. FIBs lyrikklubb. Hovedbidrag af Rabbe Enckell der skarpsindigt følger forfatterskabets udvikling, med eksempler, mod en stadig større og større selvstændighed.[227] Rabbe Enckell skriver fortræffeligt om Ekelöfs lyriske temaer.[228] Han kan dog godt blive lidt for højtidelig og har ikke sans for Ekelöfs rige lune. Raidar Ekner afslutter med et klart og oplysende essay. Indeholder foruden, 'highligts' af digte og essay, samt et væld af foto.[229]

PÅHLSON, GÖRAN PRINTZ (1958). 'SOLEN I SPEGELN'. Bonnier. "Suveræne essay"[230] Gedigen essaysamling om modernistisk digtning. Behandler Ekelöfs urprimitivisme.[231]

EKNER, RAIDAR (1967). 'I DEN HAVANDES LIV'. Bonnier. (havanda=svangre) Er det første sammenfattende syn på forfatterskabet.[232] Består af en række essays. Trykte værksanalyser fra tidsskrifter. Lærde kommentarer der kan være nyttige, men som litteraturkritik ikke særlig dybtgående.[233]

EKNER, RAIDAR (1970). 'GUNNAR EKELÖF – EN BIBLIOGRAFI'. Udgør sammen med Sommars biografi den bedst tænkelige indgang.[234] Bringer med sine mange indgange orden i forfatterskabets spredte aflejringer og skitsere forskningens spæde gry.

---

[225] Borum (1968:148) [226] Hedberg (1950) [227] O.A. (1957) [228] Kristensen (1964) [229] O.A. (1957)
[230] Borum (1964:248) [231] Stein (1997) [232] Larsen (1997) [233] (Borum 1968:248) [234] (Erslev 1989)

LANDGREN, BENGT (1971). 'ENSAMHETEN, DÖDEN OCH DRÖMMARNA', [235] Motivstudie der gennemgår det poetiske forfatterskab, samling for samling.

SJÖBERG, LEIF (1973) 'A READER's GUIDE TO GUNNAR EKELÖF's A MÖLNA ELEGI'' udg. Twaine, New York.[236] Om metamorforsen 'Mölna Elegi' og rekonstruktion af momentet på Mölna brygge.

SHIDELER, ROSS (1973). 'VOICES UNDER THE GROUND' udg. Berkerley.[237] Motivstudier omkring den tidlige digtning.

PERNER, CONRADIN (1974). 'GUNNAR EKELÖFs NACHT AM HORIZONT', udg. Zürich.[238] Om mødet med Stéphane Mallarmé.

HELLSTRÖM, PÄR (1976). LIVSKÄSLA OCH SJÄLVUTPLÅNING. Motivstudier omkring 'Strountes' digtningen.

KOCH, LUDOVICA (1977). 'L'ALTO, IL BASSO, LA EPPIA E LA SPIRALE', i 'Annali' udg. Napoli.[239] Studier i Gunnar Ekelöfs lyrik.

ERIKSSON, LEIF (1982). 'MAN MÅSTE HA SIN PRÖVASTEN', udg. Stockholm. Behandler Ekelöfs påvirkning på svenske digtere.[240]

OLSSON, ANDERS (1983). 'EKELÖF NEJ' disputats, udg. Bonnier. Bogen er så velskrevet, at den må kaldes adækvat for sit store emne og tillige som bogkunst en fryd, med rigt billedmateriale og noter i margenen. Tolkningerne er ikke 'oversættelser'. "Bogen er mønstergyldig."[241]
"En dekonstruktiv redegørelse for Ekelöfs 'via negativia' hen imod mystikkens sprog."[242] Beskriver de digteriske konsekvenser af outsiderens position.[243] Grundtanken er at skrive en fænomenologisk skildring. Ekelöfs digtning skal ses i et samspil af tematik, teknik, kronologi og intertekstualitet. "Bogen er derfor med vilje og af nødvendighed labyrintisk. […] Helt klart en bog om mystikkens sprog hos en af verdenslitteraturens største digtere."[244]

---

[235] (Borum 1985) [236] (Borum 1985) [237] Borum (1985) [238] Ibid. [239] Ibid. [240] Ibid. [241] Ibid. [242] (Stein 1997) [243] (Erslev 1989) [244] (Borum 1985)

SOMMAR, CARL OLOV (1989). 'GUNNAR EKELÖF : EN BIOGRAFI' udg. Bonnier. En moppedreng af levnedsskildring, fra vugge til grav.[245]
En bemærkelsesværdig vældig påmindelse, et kolossalt værk på over 600 sider.
Der genskriver personen vidende, veldisponeret og afdæmpet. Holder sig på afstand af biografiske forklaringer, at man er lige ved at tabe Ekelöf af syne. Afstår fra at fortolke og komme med vidtløftige udlægninger. Ganske frapperende at det er muligt at genskrive et liv, så detaljeret.
Sommar blev i 1984 opfordret af Lagercrantz til at skrive 50 sider til en billedbiografi, men det gik ikke fordi materialet var for omfattende. "Den kan vi vist godt tåle i dansk oversættelse."[246]

LAGERCRANTZ, OLOF, Olof (1994). 'JAG BOR I EN ANNAN VÄRLD MEN DU BOR JO I DEN SAMMA' udg. Wahlström & Widstrand. Et mangefacetteret strejflys ind i den digteriske arbejdsproces.[247] En 'holografi' af Gunnar Ekelöf, alt hvad der står i bogen står i hvert kapitel. Fragmenter uden helhed, der hver for sig udgør en.[248]
Utilfredsstillende defus,[249] skånselsløs og kærlig,[250] fuldstændig ligegyldig privateri.[251]

OLSSON, ANDERS (1997). 'GUNNER EKELÖF' udg. Natur och Kultur. På knap 150 sider, leverer Anders Olsson både overblik og tolkning af forfatterskabet, uden at miste opmærksomheden på digtenes formside og detalje.
Ligesom Marcel Proust gælder det for Ekelöf om at genskabe forestillingen om det forgangne som poetisk refleksion, og dermed sætte sig fri af sit emne.[252]

FRYD, ANETTE (1999). 'EKFRASER' udg. Tusculanum. En stilsikker bog med et elegant layout, der ikke helt har ryddet op i specialets særlige sprog. Udreder Ekelöfs paradoksale poetik, om at afskrælle ikonernes fremstilling og gøre det malerisk synlige usynligt.[253]
Har man svært ved at blive klog på Ekelöf, gør Anette Fryd det ikke bedre.[254]
Men har man styr på nyretorikken, følges paradokserne her ud i fine nuancer og distinktioner.[255]

---

[245] (Bredsdorff 1994)[246] (Erslev 1989) [247] Sand (1994) [248] Bredsdorff (1994) [249] Jørgensen (1997)
[250] Brostrøm (1996) [251] Bukdahl (1997) [252] Bratt (1997) [253] Brostrøm (2000) [254] Falkesgaard (2000)
[255] Brostrøm (2000)

MORTENSEN, ANDERS (2000). 'TRADITION OCH ORIGINALITET HOS GUNNAR EKELÖF', dispotats udg. Symposion. Skildrer med omfattende blik opbrudsfaserne frem til den orientalske trilogi.
Afslutter med en grundig analyse af egentlig brug af valgslægtskaber, det der nu akademisk kaldes intertekstualitet.[256]
Titlen refererer til Carl Fehrman 'Teknik och tradition (1946) og Raidar Ekner 'Tradition och egenart' (1956) samt beslægtede modernistiske titler inden for T.S. Eliot litteraturen, Tradition och modernism' (1969) med flere. Trækker en tråd gennem litteraturen der indkredser en intertekstuel sløjfe.

OVERSÆTTELSEN

'LYNGKVISTEN' (1960). Udvalgte prosastykker oversat af Jens Lund Andersen udg. Hasselbalch. Byder på både selvudlevering og tids atmosfære. Bygget på erindringsmotiv og med spor af essayisten, giver de et sjældent indtryk af lyrikeren, der i høj grad er læseværdige som supplement til digtene.[257]
Ekelöf er en stor digter og ingen ringe prosaist. Hvad der er selvfølgeligt på vers bliver let krukket på prosa, der slapper hans "erkender-selvtugt" og det nytter ikke at han anlægger flanør mine med titlerne 'Promenader' og 'Udflugter'. "Han er for alvor til æstetiske skovture og emnerne er uprætentiøse." Man fristes til at læse biografi ud af dem.[258] Præget af en blanding af fortællende og betagende overvejelser der på engang er udadvendte og samtidig borer sig indad og nedad i sindet.[259]
Udvalget er lydefrit oversat og har et indsigtsfuldt forord.[260] "Det er glædeligt at Gunnar Ekelöf med denne lille bog endelig introduceres på dansk."[261]

'ÅRETS NORDISKE FORFATTERE 1966' (1966). Udg. Foreningen norden og Hasselbalch. Udvalg af Nordiske forfattere. Gunnar Ekelöf, Halldor Laxness, Tarjei Vesaas, William Heinesen, Eyvind Johnson og Väinö Linna. Vidunderligt at se Ekelöf i fornem tolkning af Jørgen Gustava Brandt.[262] Poesien er kun repræsenteret ved Gunnar Ekelöf, og selvom hans digte står markant, syntes det ifølge dette udvalg at være prosaen der står stærkest i Norden.[263]

---

[256] Ibid. [257] (O.A. 1960) [258] (Brask-Andersen 1960) [259] (Frederiksen 1967) [260] (Brask-Andersen 1960) [261] (O.A. 1960) [262] (Hips 1966) [263] (Sørensen 1967)

’TAG OG SKRIV’ (1977). Udvalgte digte og notater oversat af Karsten Sand Iversen og Jens Smærup Sørensen, udgivet på Arena. Foruroligende gode digte oversat så man næsten ikke tænker over det og en god vekselvirkning mellem digte og prosa.[264] Udvalget er hæderligt men skæmmes af dumme oversætterfejl.[265] Det knirker i oversættelsen. Mange af digtene virker stivbenet og det er en åbenlys fejl at der ikke er oplysninger om hvor i produktionen teksterne er fra og en introduktion.[266] Mangler alvorligt et forord der kunne introducere Ekelöf og et register.[267] Og personlig savnes flere af ’Strountes digtene.[268]
”I en tid, hvor de frelste holdninger ikke er mindre dominerende end i trediverne”, siger Ekelöf ”noget om en tro på kunsten som en guddommelig, glad videnskab.”[269]

’HVIS DER VAR TELEFON I NÆRHEDEN’ (1978). Moderne svenske digte 1, udvalgt og oversat af Ivan Malinowski, udgivet på Borgen. Arthur Lundkvist, Gunnar Ekelöf, Erik Lindegren og Karl Venneberg. Udvalget er rigt og overvældende i sit omfang, oversættelserne fint begavet.[270] Fremragende, virkelig gode, danske digte. Dog er stroferne slået sammen i to små digte af Ekelöf, hvilket giver en anden læserytme. ”Af Ekelöf kunne man lave mange gode udvalg, hans produktion er så rig.” Malinowski har gjort et godt udvalg, hvor vægten er lagt på hans varsomme ordmagi.[271]

’FYRSTEN AF EMGIÓN’ (1996). Digte udvalgt og oversat af Karsten Sand Iversen, udgivet på Gyldendal. Den første fulde oversættelse af en af Ekelöfs bøger, omkredset af et omsorgsfuldt udvalg fra hele forfatterskabet. Den hidtil mest ambitiøse danske Ekeløf udgivelse. ”Man får hoppas att Klyvares bistra porträtt inte skrämmer allt för många.”[272]
Rent ud helt vidunderlig poesi i den fineste oversættelse. Sensibiliteten og musikaliteten er helt vidunderlig og bølger af en erotisk evne til hengivelse til sproget, der strømmer over i billeddannelsernes blødhed.[273]
Sand Iversens stilistiske oversættelse er som helhed meget god og tegner billedet af en digterskæbne, der syntes at fuldkomnes i et konsekvent skabende forløb. [274]

---

[264] (Sørensen 1978) [265] (Borum 1985) [266] (ekm. 1978) [267] (Sørensen 1978) [268] (ekm. 1978) [269] (Mylius 1977) [270] (Bundgaard 1978) [271] (ekm. 1978) [272] (Ekelöf’et 15, 1996:7) [273] (Wivel 1996) [274] (Brostrøm 1996)

Oversættelsen er ramt lige på kornet, hvis man går ordenes betydning efter. Men rytmen er ikke ramt. Enten må man give køb på rytmen eller på betydningen. Iversen vælger det første og det har omkostninger, der dog opvejes af kvaliteten i udvalget.[275]
Forfatterskabet eksemplificeres sparsomt med prøver fra de første samlinger og overordentlig fyldigt fra den sidste hektiske produktive periode.[276]
Og det er ikke alle steder man tripper helt med på Ekelöfs sære fiktion om den her blindede fyrste og den her mystiske jomfru.[277]
Den byzantinske digtning bygger på uformodede møder med ydmyge mennesker 'der tjener'. Hvilket er noget af et holdningsskift fra Lucifers valgsprog. (Jeg vil ikke tjene)
Hvorfor det skuffer at udvalget af 'Non servian' (1945) og 'Strountes' (1955) ikke er større. Titlerne er ikke oversat, men bogen er for øvrigt 'dejlig' fri for andægtig lærdomsbagage.[278]
Alt sammen meget brugbart, hvis ikke man vil koble den ekstra fremmedgørende nærhed over ordene til, som det svenske sprog tilbyder.[279]

LAGERCRANTZ, OLUF (1996). 'JEG BOR I EN ANDEN VERDEN MEN DU BOR JO I DEN SAMME', på dansk ved Karsten Sand Iversen udgivet på Gyldendal.
Bidrager væsentligt til indblik i forfatterens liv og rejser.[280] Skånselsløst og kærligt fortæller erindringsbogen omkostningernes barske historie.[281] Lagercrantz kan skrive sin afdøde verdenspoet, frem af det sårbare skyggeland.[282] Han kendte den snegl til Ekelöf, og har skuffen fuld af anekdoter.[283]
Men stikker litterært ikke særligt dybt.[284] Han tegner en række billeder, sammenklippet af frie spring i tid og genskaber poesiens rytme i monterede brudstykker.[285]
Der som helhed er inderlig utilfredsstillende og meget defus.[286] "Men hvad rager det egentligt os", hvor lidt sans Lagercrantz udviste Gunnar Ekelöf. - Det er for meget at "en stor svensk digter skal have sin private eksistens ynkeliggjort på dansk."[287]

---

[275] (Bredsdorff 1996) [276] (Stein 1997) [277] (Bukdahl 1997) [278] (Stein 1997) [279] (Brostrøm 1996)
[280] (Stein-Larsen 1997) [281] (Brostrøm 1996) [282] (Wivel 1996) [283] (Bredsdorff 1996) [284] (Wivel 1996)
[285] (Bredsdorff 1996) [286] (Jørgensen 1997) [287] (Bukdahl 1996)

RECEPTIONSHISTORIE

MODTAGELSEN

OLE SARVIG (1921-1981) introducerede i begyndelsen af 40'erne Gunner Ekelöf i tidsskriftet Helhesten. De har ifølge Torben Brostrøm 'Sent på jorden' (1932) stemningen tilfældes.[288] Köp den blindes sång' (1938) blev nu anmeldt af K. E. i Berlingske Aftenavis 1939.
Ole Sarvig istemmer sig bidende sarkastisk Ekelöfs forkastelse af det tidlige uforløste forfatterskab. Mens digteren med 'Färgesång' (1941) er blevet afklaret, er blevet sig selv.[289] Ved Gunnar Ekelöfs død bringer det svenske tidsskrift Lyrikvännen et dedikeret digt af Ole Sarvig på forsiden.[290]

OSCAR HEDBERG anmelder 'Dikter' (1949) i Ekstra Bladet 1950, og citere Ingmar Hedenius for i bogen 'Tro och vetande' at sidestille Ekelöfs salighed med den kristne tros.[291]

JENS LUND ANDERSEN (1923-1962) anmelder 'Om hösten' (1951) og 'Strountes' (1956) i Berlingske Aftenavis og redigere prosaudvalget 'Lynkvisten'(1960) udgivet på Hasselbalch. Anmeldelserne er korte og prosaudvalget "lydefrit oversat".[292]

TORBEN BROSTRØM (f. 1927) har trofast i mindst én menneskealder modtaget Gunnar Ekelöfs værk, posthume værk og den efterfølgende Gunnar Ekelöf litteratur i dagbladet Information.
Anmelder 'Opus incertum' (1959), 'En Mölna Elegi' (1960), 'En natt i Otočac (1961), 'En natt vid horisonten' (1962), 'Bonniers forfatterskivor' (1964), 'Diwan över fursten av Engión' (1965), 'Vägvisare till underjorden' (1967), 'Partitur' (1969), 'En självbiografi' (1972), 'En röst' (1973), 'Fyrsten af Emgión' (1996), Oluf Lagercrantz 'Jeg bor i en anden verden, men du bor jo i den samme' (1996), Anette Fryd 'Ekfraser' (1999), Anders Mortensen 'Tradition och originalitet hos Gunnar Ekelöf' (2000). Flere af de tidlige artikler er genoptrykt i 'Ti års lyrik' (1966).

---

[288] Brostrøm (1964) [289] Sarvig (1942) [290] Sarvig (1968) [291] Hedberg (1950) [292] Brask-Andersen (1960)

I ’Moderne svensk Litteratur’ (1973) placeres Ekelöf i samtiden, som del af en epoke. Torben Brostrøm er som sådan ikke meget for oversættelse af Ekelöf.[293] Senest har han redigeret ’Kanon i dansk’ bind 3 (2006), der inkludere Ekelöf digte på svensk.

EINAR TASSING (1909-1991) udreder fyldigt handlingen i ’En Mölna Elegi’ (1969) og anmelder ’En natt i Otočac (1961) i Berlingske Aftenavis. Ekelöfs vanskelige tilgang defineres med Otto Gelsteds ord som ’Poesi med dåseåbner’[294]

EMIL FREDERIKSEN (1902-1992) portrætterer Ekelöf ved Det danske Akademis hæderspris 1964 i Berlingske Tidende. Anmelder ’Blandade kort’ (1957) 10 år efter dens udgivelse og udreder handlingen i ’Diwan över fursten av Emgión’ (1965). Tilføjer sprogforskeren Poul Diderichsens tilslutning til Det danske Akademis hæder initiativ i 1964.[295]

TOM KRISTENSEN (1893-1974) motiverede til Det danske Akademis særpris, under de danske kultur uger i Stockholm 1964. Bragt i Politiken sammen med Ekelöfs takketale.
Tom Kristensen citere Erik Knudsen for at have sagt, at ”et digt skal være så stærkt at der også kan være brosten i det og andre ting.”[296]

O. A. anmelder ’En bok om Gunnar Ekelöf (1956) og ’Lynkvisten’ (1960) i Socialdemokraten og Aktuelt. Den første bog om Ekelöf og den første der introducerer ham på dansk.

PER HØJHOLT (1928-2004) giver sig meget muligt til kende ved sit virke for Reuters Bureauet, i Aarhuus Stiftstidende 1966, med dækning af Nordisk Råds pris. Per Højholt anmelder i alle tilfælde ’Sagan om Fatumeh’ (1966) kortfattet 1967 og skriver nekrolog over Ekelöf i 1968.
’Infarkt’ fra ’Album alder’ (1995:105) ”Er skrevet så lige på og let, som var det skrevet af Ekelöf selv.[297] Reminiscenser findes også i ’Praksis 8 : Album tumult’ (1989) s.41 og ’Stenvaskeriet’ (1994) s.214.

---

[293] Brostrøm (1996) [294] Tassing (1961) [295] Frederiksen (1967) [296] Kristensen (1964) [297] Lykkeberg (2004)

THOMAS BREDSDORFF (f. 1937) portrætterer Ekelöf ved Nordisk Råds litteraturpris 1966 i Politiken, og samme år præsenterer han digtet 'En bläckfisk'[298] med illustration af Mogens Andersen. Digtet blev dog ikke bragt i den kommende samling som Bredsdorff annoncere.[299]
Anmelder 'Jag bor i en annan värld men du bor ju i den samma' (1994), og den danske oversættelse 'Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme' (1996), samt 'Fyrsten af Emgión' (1996)

POUL BORUM (1934-1996) 'Labyrint og eksistens' (1966) portrættere kort Ekelöf, - et mere fyldigt præsenteres med 'Gunnar Ekelöf' (1968) i 'Fremmede digtere i det 20. århundrede'. 'Du som er ingen' (1985) i Kritik, anmelder grundigt Anders Olsson 'Ekelöfs nej' (1983).
Borum Karakterisere Ekelöfs tidlige forfatterskab som et mylder af selvmordsfantasi, nekrofili og andet sligt, og det senere som fuld af kastrationsskræk.[300]
En karakteristik der kom Ekelöf for øre gennem en radioudsendelse i P2 (bortkommet) som Jørgen Gustava Brandt sendte til ham. "Jag förstår inte den semantiken centrerad till kuken och fittan." skriver Ekelöf 30. marts 1966 i et brevudkast tilbage.[301]

VAGN THULE (1946-1982) skriver nekrolog over Gunnar Ekelöf 1968 i Aktuelt og senere på året udvider teksten sig til et portræt der med indledende variationer bringes i Berlingske Aftenavis og Aalborg stiftstidende.

ESKE K. MATHIESEN (f. 1944) anmelder 'Tag og skriv' (1977) og Ivan Malinowski 'Hvis der var en telefon i nærheden' (1978) i Land & Folk.
Mener "digte kan være med til at tage kampen op mod forplumringen, være med til at slås for menneskelige værdier."[302]

JØRN ERSLEV ANDERSEN (f. 1953) anmelder Carl Olov Sommar 'Gunnar Ekelöf : En biografi' (1989) og 'Brev 1916-1968' (1989) i Standart 1989. Et fyldigt biografisk resume der skildrer digteren fra vugge til grav.

---

[298] Ekelöf (1991:194) Skrifter 4 [299] Bredsdorff (1966) [300] Borum (1966)
[301] Ekelöf (1971:197) En självbiografi [302] ekm. (1978)

KARSTEN SAND IVERSEN (f. 1944) anmelder 'Jag bor i en annan värld men du bor jo i den samma' (1994) og 'Skrifter 1-8' + register (1991-93) i Standart 1994. Med vægt på prosa, essay og valgslægtskaber i bind 5, 6 og 7.

FINN STEIN LARSEN (f. 1929) anmelder 'Fyrsten af Emgión' (1996) og Oluf Lagercrantz 'Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme' (1996) fyldigt i Standart 1997.

FORMIDLINGEN

JENS LUND ANDERSEN (1923-1962) introducerede Ekelöf på dansk med prosaudvalget 'Lynkvisten' (1960) på Hasselbalchs forlag. "Lydefrit oversat" med "et indsigtsfuldt forord"[303]

JØRGEN GUSTAVA BRANDT (1929-2006) præsenterer "i fornem tolkning"[304] udvalgte digte fra 'Opus incertum' (1959), 'En natt i Otočac' (1961) og 'En natt vid horrisonten' (1962) i 'Nordiske forfattere 1966' (1966) på Hasselbalchs forlag.
Skriver ved Ekelöfs død i Politiken 1968, gengivet 3 oversatte digte. Meddeler han har besøgt Ekelöf der læste digte op for medbragt båndoptager.[305] Vender i 1988 tilbage i Weekendavisen med beretningen om "Et makedonsk måltid i Sigtuna", tilføjet opskrift. Genudgivet i erindringsbogen 'Mit indre marked' (1990), også udgivet på lydbånd i 1991.
Erik Skyum-Nielsen har i dagbladet Information dvælet ved adjektivet 'Hypnagog', i forbindelse med Gustava Brandts dedikation i samlingen 'Begyndelser' (2005).[306]

IVAN MALINOWSKI (1926-1989) præsenterer oversatte digte fra 'Strountes' (1955) i Fælleden 1977, og med 'Hvis der var en telefon i nærheden' (1978), fire svenske modernister i udvalg, repræsenterende store dele af Ekelöfs forfatterskab.
Udvalget er ikke bare fremragende oversat, men også valgt ud og sat sammen.[307]
Malinowski meddeler at han ellers har værget sig mod oversætning fra svensk[308] og det er også "med suk at man må erkende det er nødvendigt."[309]

---

[303] Brask-Andersen (1960) [304] hips (1966) [305] Brandt (1968) [306] Skyum-Nielsen (2005) [307] ekm. (1978)
[308] Malinowski (1978:5) [309] ekm. (1978)

JENS SMÆRUP SØRENSEN (f. 1946) og KARSTEN SAND IVERSEN præsenterer Gunnar Ekelöf 'Tag og skriv' (1977) digt og notater. En flot samling der skæmtedes af dumme oversætterfejl,[310] manglende forord og register.[311]
Lægger vægten på den tidlige Ekelöf, mens Karsten Sand Iversens udvalg fra 1996 lægger vægten på den senere Ekelöf.[312]

JOHN BANG JENSEN (f. 1964) har i Banana Split præsenteret 'to digte' (1992) fra 'En natt vid horisonten' (1962), genudgivet i Banana split 'highlight' (2000). ['10 digte'] (1993) fra 'Diwan över fursten av Emgión' (1965) og 'Xoanon' (1994)

KARSTEN SAND IVERSEN (f. 1944) præsenterer Gunnar Ekelöf 'Fyrsten af Emgión' (1996) udgivet på Gyldendal. Er den første fulde oversættelse af en af Ekelöfs bøger, suppleret med et omsorgsfuldt udvalg fra hele forfatterskabet. Den hidtil mest ambitiøse danske Ekelöf udgivelse.
"Man får hoppas att Klyvares bistra porträtt inte skrämmer alltför mångå."[313]
Karsten Sand Iversen har af to gange præsenteret oversatte digte fra det overvældende posthume Diwan materiale,[314] i Den blå port 1996 og 1998.
Oversat Oluf Lagercrantz 'Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme' (1996) Gyldendal. Som han først anmelder og oversætter et kapitel af i Standart 1994.
Senest oversat Horace Engdahl 'Berøringens ABC' (2004) der i kapitlet 'Skyggernes tale' kommer omkring Ekelöf.

BEARBEJDNING

ULRIK LETH POULSEN 'En utidig betragtning' (1988) behandler 'Klassiskt mästervärk' (Sent på jorden), 'Toscana' (Strountes) og 'Absentia animi' (Non servian) med mere.

FREDERIK STJERNFELT (f. 1957) 'Rum og punkt' (1988), udgivet som arbejdspapir fra NSU (Nordisk Sommeruniversitet), genoptrykt i 'Rationalitetens himmel' (1997). Arbejder med sprogets mystik hos Ekelöf og prøver at indkredse en sprogfilosofi. Har desuden oversat Anders Olsson 'Poesi og Nihilisme' (1998) i Kritik.

---

[310] Borum (1985) [311] ekm. (1978)/ Sørensen (1978) [312] Bredsdorff (1997) [313] [Ekelöf'et] (1996) nr.15, s.7
[314] Ekelöf (1991) Skrifter 3

FLEMMING HARRITS ’At krympe til noget stort’ (1990), noter til Gunnar Ekelöf ’Opus incertum’ (1959). Trykt i ’Spor : til billedet og poesien’.

OLOF LAGERCRANTZ (1911-2002) ’ Spiritusen nærede og tærede Gunnar Ekelöf’ (1994) fra kapitel 6 i erindringsbog, om alkoholens tag på Ekelöfs liv. ’Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme’ (1996) Gyldendal.

ANETTE FRYD (f. 1970) ’Ikonoklastisk ekfrase og verbalt emblem i Gunnar Ekelöfs Diwan-trilogi’ (1996), bragt i Horizont. Undersøger Ekelöfs interesse for ikoner og deres betydning som poetisk objekt.
Speciale ved Nordisk Filologi omskrevet på forlaget Tusculanum med titlen ’Ekfraser’ (1999). En stilistisk bog med et elegant layout.[315]
Afhandling om mødet mellem billedkunst og litteratur hos Ekelöf, Sarvig og Højholt. ’Billedtale’ (2002), udgivet på forlaget Spring 2006.

JETTE LUNDBY LEVY (f. 1940) ’Om ting der kan gå i stykker’ (1998) Ekelöf og Andersen i Edda. Om valgslægtskabet H. C. Andersen, tingseventyr og forsvinding. Bringer på svensk Ekelöfs essay ’H. C. speglade sig själv i tingen’.[316]

WALTHER BO KAMPMANN (f. 1967) ’Når der sker noget nyt’ (1998)
Om ”emergens” begrebet og brug af det til belysning af ’Osynlig närvaro’ fra ’Sent på Jorden’ (1934).

ANDERS OLSSON (f. 1949) ’Poesi og nihilisme’ (1998) Kort om nihilistisk trods og negationens fremtrædende plads i sproget hos Ekelöf.

NEAL ASLEY CONRAD (f. 1963) ’Skønheden er en gåde’ (2002) Vindrosen. Behandler flere steder Thomsens relationer til Ekelöf. Oversat ’En outsiders vej’ elektronisk hos tidsskriftet Apparatur, (muligvis 2003). Skriver i Politiken 2005 om kulturens vilkår og Ekelöf som modgift mod forjagelse, gentrykt i Ekelöf’et nr.35, 2005. Meddeler han arbejder på en dokumentarfilm om Ekelöf i samarbejde med filminstruktøren Claus Bohm.[317]

---

[315] Brostrøm (2000) [316] Ekelöf (1993) Skrifter 8, s.142

KARSTEN ERBST 'Om elske og hade' (2002) i 'Lyrik og Evangelium'. Sammenstiller første del af 'Tag och skriv' fra 'Färgesång' (1941) med Johannes Døberens bodsprædiken.

HORACE ENGDAHL (f. 1948) 'Ingenting findes' (1995) Standart nr.1. Om tilegnelsen af Mallarmés abstrakte død. 'Skyggernes tale' (2004) i 'Berøringens ABC'. Behandler forfatterskabets sproglige stemme.

AFHANDLINGER

FRYD, ANETTE (1996) 'EKFRASENS POETIK – DET INTERARTIELLE FELT I GUNNAR EKELÖFS SENE DIGTE'. Kandidat speciale ved Nordisk Filologi Københavns Universitet. 'BILLEDTALE' (2002) ph.d. afhandling om mødet mellem billedkunst og litteratur hos Ekelöf, Sarvig og Højholt.
Anette fryd er ekspert i forholdet mellem litteratur og billedkunst. Hun opsporer en modsætning mellem den måde, forfatterne skriver om billedkunst i deres essays, og den måde, billedkunsten optræder i deres romaner og digte.[318]

NORDENTOFT PETERSEN, LASSE (1999). 'POESI OG EKSISTENS'. Hovedopgave, Danmarks Biblioteksskole, København. Læsning af Södergran, Thomsen, Ekelöf og Nordbrandt. Omkring dualismen, vejen, kvinden, blindheden og døden.

DALGAARD, EVA ZEUTHEN (2001). 'DEN LYRISKE EKFRASE'. Speciale, Nordisk Filologi Københavns Universitet. Behandler ti digte fra 'Ikoner',[319] i Karsten Sand Iversens danske oversætning fra Den blå port 38 (1996).

KRAKE, KRISTINA (2002). 'GUNNAR EKELÖFs STROUNTES'. Speciale, Nordisk Filologi Københavns Universitet. Reception til Strountes. Undersøger grotesken og arabeskens modstilling.

---

[317] Conrad (2005) Politiken.
[318] Bach (2006) Kristeligt dagblad.
[319] Ekelöf (1991) Skrifter 3, s.255-261

PEDERSEN, PEDER SVEND (2005). ’PERIGET TIL GUNNAR EKELÖFS VÄGVISARE TILL UNDERJORDEN 1967’. Bachelor, Danmarks biblioteksskole, København. Gloseliste med […] udredning af allusionsmønster. En guide der gør sin bedst mulige nytte ved at få vandreren til at fare vild. Fra første til sidste side gennemgås samlingen. ”Varje uppslagsord utreds kort, torrt och sakligt.”
En del skønhedsfejl forekommer i form af fordanskning og manglende korrektur. Vækker en længsel om lignende praktiske guide også til Ekelöfs øvrige samlinger.[320]

[320] Hultquist (2006) Ekelöf’et. nr.38, s.20

EMNEORDNET VÆRKFORTEGNELSE

Opstillet kronologisk efter kategorierne: recensioner (anmeldelser), portrætter, biografier, studier, afhandlinger, oversættelser, fortolkninger og dedikationer.

RECENSIONER

’KÖP DEN BLINDES SÅNG’ (1938).
K. E. (1939). *Ny svensk lyrik*. Berlingske Aftenavis 3/3

’DIKTER’ (1949).
Hedberg, Oscar (1950). *Solnedgangens sanger*. Ekstra Bladet 11/4

’OM HÖSTEN’ (1951).
Fonsmark, H. B. (1952). *I al stilhed*. Information 25/2
Lund Andersen, Jens (1952). *En svensk lyriker*. Berlingske Aftenavis 22/3

’STROUNTES’ (1955).
Lund Andersen, Jens (1956). *Efteraarets svenske Lyrik.* Berlingske Aftenavis 31/1

’EN BOK OM GUNNAR EKELÖF’ (1956)
O. A. (1957). *Gunnar Ekelöfs poesi under lup.* Socialdemokraten 29/4, s.7

’OPUS INCERTUM’ (1959).
Brostrøm, Torben (1960). *Meningløshedens mening.* Information 25/1
- (genudg.) Brostrøm, Torben (1966). Ti års lyrik. Gyldendals uglebøger, s.238-244

’LYNGKVISTEN’ (1960).
O. A. (1960). *Gunnar Ekelöf på dansk.* Aktuelt 30/5
Brask-Andersen, P. (1960). *Fodtur i spejlkabinettet.* Information 14/7

’MÖLNA ELEGI’ (1960).
Tassing, Einar (1960). *Droslen, der sang*. Berlingske Aftenavis 5/12

Brostrøm, Torben)1961). *Mindets poesi*. Information 2/3
- (genudg.) Brostrøm, Torben (1966). Ti års lyrik. Gyldendals uglebøger, s.244-248.

'EN NATT I OTOCAC' (1961).
Tassing, Einar (1961). *Poesi med dåseoplukker*. Berlingske Aftenavis 20/11
Brostrøm, Torben (1962). *Musik for benpibe*. Torben Brostrøm. i Information 13/2
- (genudg.) Brostrøm, Torben (1966). Ti års lyrik. Gyldendals uglebøger, s.248-251

'EN NATT VID HORISONTEN' (1962).
Brostrøm, Torben (1963). *Den gode og den onde cirkel*. Information 12/3

BONNIERS FORFATTER SKIVOR (1963)
Brostrøm, Torben (1964). *Gunnar Ekelöf - Tavshedens oplæser*. Information 23/1

DET DANSKE AKEDEMIS PRIS 1964
Mentze, Ernst (1964). *Dansk pris på 25.000 svenske kroner til svensk lyriker*. Berlingske Tidende 24/1
Frederiksen, Emil (1964). *Jeg'et som valplads*. Berlingske Tidende 24/1
[Politiken] (1964). *Svensk digter hædret*. Politiken 24/1
Ekelöf, Gunnar (1964). *Brev fra Ekelöf*. Politiken 24/1
Kristensen, Tom (1964). *Dansk hyldest til svensk modernist*. Politiken 24/1

NORDISK RÅDS LITTERATURPRIS 1966
[Aarhuus] (1966). *Jeg kan ikke skrive idylliske bøger*. Aarhuus stiftstidende 13/1
P. G. (1966). *Nordisk lyriks klassiker*. Aktuelt 13/1
Hejlskov Larsen, Steffen (1966). *Modsætningernes mand*. Berlingske Aftenavis 13/1
Nielsen, Hans-Jørgen (1966). *Betydeligste poet i Skandinavien*. Ekstra Bladet 13/1
Hr. Bert (1966). *Sverige løb atter af med litteratur-prisen*. Politiken 13/1
Bredsdorff, Thomas (1966). *"Bag om sætningerne - bag om modsætningerne"*. Politiken 13/1
[Berlingske] (1966) *Jeg påkalder uskylden*. Berlingske Tidende 31/1
[Politiken] (1966). *Fyrsten af E. En udsendelse om den svenske digter Gunnar Ekelöf*. Danmarks Radio Program 2 kl:21.00-22.00, 26/2 (Politiken 26/2 1966)
Julen, Björn (1966). *Introduktion til Gunnar Ekelöf*. Fyens Stiftstidende 28/2
Bredsdorff, Thomas (1966). *Aristokraten blandt poeter*. Politiken 2/10

’DIWAN ÖVER FURSTEN AV EMGIÓN’ (1965).
Brostrøm, Torben (1966). *Fyrsten i nordisk poesi*. Information 13/1
Frederiksen, Emil (1966). *Den dunkleste af de dunkle*. i Belingske Tidende 13/1

’ÅRETS NORDISKE FORFATTERE 1966’ (1966).
Hips. (1966). *Ikke fin nok?* Jyllands-Posten 17/11
Sørensen, H. E. (1967). *De bedste i Norden*. Land og Folk 2/6

’SAGAN OM FATUMEH’ (1966).
Højholt. Per (1967). *CA36715 (J) – Seife; Strejftog*, Aarhus Stiftstidende 24/8

’BLANDADE KORT’(1967).
Frederiksen, Emil (1967). *En svensk digter-kritiker*. Berlingske Tidende 1/4

NEKROLOG
[Politiken] (1968). Gunnar Ekelöf død. Politiken 17/3
Højholt, Per (1968). *En af Nordens betydeligste*. Aalborg stiftstidende 20/3
Thule, Vagn (1968). *Meningen i meningsløsheden*. Aktuelt 21/3
Gustava Brandt, Jørgen (1968). *Gunnar Ekelöf - Et epitafium af citater*. Politiken 24/3
Thule, Vagn (1968). *Introduktion til Gunnar Ekelöf*. Berlingske Aftenavis 26/7
Thule, Vagn (1968). *”Et aftryk af liv..”*. Aalborg Stiftstidende 24/9

’VÄGVISARE TILL UNDERJORDEN’ (1967).
Brostrøm, Torben (1968). *Ved Gunnar Ekelöfs død*. Information 18/3

’PARTITUR’ (1969).
Brostrøm, Torben (1969). *Hvor tanken slipper*. Information

’EN SJÄLVBIOGRAFI’ (1971).
Brostrøm, Torben (1972). *At ville begyndelsen*. Information 3/3, s.7

’EN RÖST’ (1972).
Brostrøm, Torben (1973). *Gunnar Ekelöfs pessimistiske bekendelse*. Information 24/10

’TAG OG SKRIV’ (1977).
Mylius, Johan de (1977). *Den glade videnskab*. Berlingske Tidende 22/10
Steen, Vagn (1978). *En meget stor svensk lyriker*. Politiken 15/2
ekm. (1978). *Gunnar Ekelöf på dansk*. Land og Folk. 28/3
Sørensen, Knud (1978). *Fritsvævende Ekelöf*. Aktuelt 1/8

’HVIS DER VAR TELEFON I NÆRHEDEN’ (1978).
Orla Bundgaard Poulsen (1978). *Der burde være telefon*. Kristelig Dagblad 21/6
ekm. (1978). *Moderne svenske digte på dansk*. Land og Folk 5/7
Johansen, Jørgen (1978) *Svensk lyrik*. Berlingske Tidende 4/12

OLSSON, ANDERS (1994) ’EKELÖF’S NEJ’
Borum, Poul (1985). *Du som er ingen*. Den blå port, nr.2, s.23-27

SOMMAR, CARL OLOV (1989). ’GUNNAR EKELÖF. EN BIOGRAFI’
[Politiken] (1989). *En mor for livet*. Politiken
Erslev Andersen, Jørn (1989). *Ekelöfs aske*. Standart, årg.3, nr.1, s.12-13.

LAGERCRANTZ, OLOF (1994). ’JAG BOR I EN ANNAN VÄRD MEN DU BOR JU I SAMMA’ (1994)
Bredsdorff, Thomas (1994). *Dagensret: sprængt biografi*. Politiken 6/11, s.4
Sand Iversen, Karsten (1994). *Forvandlingens fyrste*. Standart, årg.8, nr.4, s.8

’FYRSTEN AF EMGIÓN’ (1996). og LAGERCRANTZ, OLUF (1996) ’JEG BOR I EN ANDEN VERDEN MEN DU BOR JO I DEN SAMME’
Wivel, Henrik (1996). *Poesiens glitrende regn*. Berlingske tidende 13/11 w02
Kim Skotte. (1996). *Jeg tror på dette liv*. Det fri aktuelt 12/11, s.1 w03
Brostrøm, Torben (1996). *Arrene på sjælen*. Information 12/11
Bredsdorff, Thomas (1996). *De fyldte mellemrum*. Politiken 24/11, s.5 w04
Svendsen, Erik (1996). *Udsøgt fornøjelse*. Jyllands-Posten 26/11, s.6 w05
Jørgensen, Bo Hakon (1997). *Ekelöf og Lagerkrantz*. Kristelig dagblad. 25/1
Bukdahl, Lars (1997). *Intet er alt*. Weekendavisen s.11. 31/1 w06
Stein Larsen, Finn (1997). *Lyrisk byzantinisme und kein ende*.
Standart årg.11 nr.1, s.26-27. w08

OLSSON, ANDERS (1997) 'GUNNAR EKELÖF'
Bratt Østergaard, Claus (1997). *Ikke i livet kun i digtet*. Information 21/11, s.29. w07

FRYD, ANETTE (1999). 'EKFRASER'
Brostrøm, Torben (2000). *Litterær ikonografi*. Information 16/3 w10
Falkesgaard, Jørgen (2000). *Gunnar Ekelöfs billedskønne poesi*.
Standart årg.14 nr.1, w11

MORTENSEN, ANDERS (2000) 'TRADITION OCH ORIGINALITET […]'
Brostrøm, Torben (2000). *Litterær ikonografi*. Information 16/3 w10

FRYD, ANETTE (2006). 'BILLEDTALE'
Bach Henriksen, Michael (2006). *Kort og godt om litteratur*.
Kristeligt dagblad 24/8, s.9 w16

POTRÆTTER

Sarvig, Ole (1942). *Gunnar Ekelöf. En svensk digter*. Helhesten årg.2, s.138, 141-142
Engberg, Jørgen (1950). *Den svenske litteratur*.
Moderne litteratur efter 1914. Gyldendal s.91-126.
Borum, Poul (1966). *Labyrint og eksistens*.
Poetisk modernisme. Stig Vendelkærs forlag, s.175-183
Borum, Poul (1968). *Gunnar Ekelöf*.
Fremmede digtere i det 20. århundrede. G.E.C. Gad, bd.3, s.247-262
- (genudg.) Borum, Poul (2000). Kritisk alfabet. Gyldendal, s.77-94
Runnquist, Åke (1968). *Gunnar Ekelöf*. Moderne nordiske forfattere. s. 170-172
Brostrøm, Torben (1973). *Gunnar Ekelöf og samtidigheden*.
Moderne svensk Litteratur. Christian Ejlers' forlag, s.129-135
Leth Poulsen, Ulrik (1988). *Gunnar Ekelöf - en utidig betragtning*. Passage nr.5, s.79-87
Sand Iversen, Karsten (1994). *Gunnar Ekelöf (1907-1968)*.
Skyggebiblioteket. Standart, årg.8 nr.2, s.5
Conrad, Niel Ashley (2005). *Digterisk modstandsmand*. Politiken 29/1
- (genudg.) Conrad, Niel Ashley (2005). Ekelöf'et 35. Bø, Telemark, s.1-6

BIOGRAFIER

Brandt, Jørgen Gustava (1988) *Fyrsten af Emgión byder på hyrdernes ret.* Weekendavisen 10/6

Brandt, Jørgen Gustava (1990). *Et Makedonisk måltid i Sigtuna.* Mit indre marked. Gyldendal, s. 219-225

Lagercrantz, Olaf (1994). *En middag*. (ved Thomas Bredsdorff). Politiken 6/11, s.5

Lagercrantz, Olof (1994). *Spiritusen nærede og tærede Gunnar Ekelöf.* (ved Sand Iversen) Standart årg.8 nr.2, s.30-31

Lagercrantz, Olof (1996). *Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme.* (ved Karsten Sand Iversen) Gyldendal 1996

Michael, Ib (2000). *Mit år*. (om Ib Michael) Gyldendal 2000, s.33-35 b5

Skyum-Nielsen, Erik (2005). *Mellem søvn og vågen*. Information 4/3, s.24 w14

STUDIER

Villadsen, Kirsten (1987). *Sønderkyssede billeder*. Paradigma 2.årg. nr.1, dec., s.36-43

Stjernfelt, Frederik (1988). *Rum og punkt.* Subjektivitet og intersubjektivitet. Aalborg, s.229-247

- (genudg.) Stjernfelt, Frederik (1997). *Rationalitetens himmel.* Rum og punkt. Gyldendal s.119-129.

Harrits, Flemming (1990). *At krympe til noget stort. Noter til Opus Incertum*. Spor : til billedet og poesien. red. Hans Hyllested. Arkiv for Ny Litteratur. s.65-79

Engdahl, Horace (1995). *Ingenting findes - Ekelöf og døden*. (ved Mette Moestrup). Standart årg.9 nr.1, s.17 w01

Fryd, Annette (1996). *Ikonoklastisk ekfrase og verbalt emblem i Gunnar Ekelöf Diwan-trilogi.* Horizont, 5, s.149-186

Olsson, Anders (1998). *Poesi og nihilisme*. (ved Frederik Stjernfelt) Kritik, årg.33, nr.132, s.51-62.

Kampmann Walther, Bo (1998). *Når der sker noget nyt.* Nordica. w09

Levy, Jette Lundbo (1998). *Om ting der går i stykker*. Edda – Hefte 3, s.259-s.268

Zerlang, Martin (2001). *Valgslægtskaber*. Knud Odde. Ekelöf suiten. s.3-8

Søholt, Niels. (2001). *Sølvnitrat og kongevand*. Knud Odde. Ekelöf suiten. s.25-27

Fryd, Anette (2001). *Det usynlige*. Knud Odde. Ekelöf suiten. s.28-31

Auken, Sune & Svend Skriver (2001). *Thomsen og Ekelöf*. Thomsens agon. Spring 16, s.163-176

Erbs, Karsten (2002). *Om elske og hade*. Budskaber: lyrik og evangelium. Aros, s.111-113

Conrad, Neal Ashley (2002). *Tro – Ekelöfs mystik og Jomfru-gestalt*. (om Søren Ulrik Thomsen) Skønheden er en gåde. Vindrose, s.456-461

Thyrring Andersen, Lotte (2003). *Identifikationer / Ekfrase / En prins vars namn bör vara onämnt / Ekfrasen hos Ekelöf og Brandt*. (om Jørgen Gustava Brandt) Gentagelsens poesi. Gad, s.122-130

Engdahl, Horace (2004). *Skyggernes tale*. (ved Sand Iversen) Berøringens ABC. Arena, s.166-182

Bækgaard, Jacob (2005). *Epilog. Kærligheden. Gunnar Ekelöf*. Afstandens altomfattende intimitet. Reception nr.57, s.32-38

AFHANDLINGER

Fryd, Anette (1996). *Ekfrasens poetik – det interartielle felt i Gunnar Ekelöfs sene digte*. (Kandidat) Institut for Nordisk filologi, København

Nordentoft Petersen, Lasse (1999). *Gunnar Ekelöf*. (Hovedopgave) Poesi og eksistens. Danmarks Biblioteksskole, s.11-19.

Dalgaard, Eva Zeuthen (2001). *Gunnar Ekelöf og ekfrasen som verbalt emblem*. (speciale) Den lyriske Ekfrase. Institut for Nordisk filologi, København, s.82-98

Fryd, Anette (2002). *Gunnar Ekelöf*. (Ph.d.) Billedtale – om mødet mellem billedkunst og litteratur hos Gunnar Ekelöf. Ole Sarvig og Per Højholt. Københavns universitet, s.28-73.

Krake, Kristina (2002). *Gunnar Ekelöfs Strountes*. (Kandidat) Institut for Nordisk filologi, København, 99 s.

Pedersen, Peder Svend. (2005). *Perieget til Gunnar Ekelöfs 'Vägvisare til underjorden'*. (Bachelor) 42 s. Danmarsk Biblioteksskole 2005

OVERSÆTTELSER

Ekelöf, Gunnar (1960). *Lyngkvisten og andre prosastykker*.
Jens Lund Andersen. Hasselbalch, 66 s.

Ekelöf, Gunnar (1966). *Af "Opus Incertum"/ af "En natt i Otocac"/ af "En natt vid horisonten"* [8 digte]
Jørgen Gustava Brandt. Årets nordiske forfattere 1966. Hasselbalch, s.39-50

Ekelöf, Gunnar (1968). *Et epitafium af citater*. [3 digte]
Jørgen Gustava Brandt. Politiken 24/3

Ekelöf, Gunnar (1977). *Tag og Skriv : digte og notater*.
Karsten Sand Iversen og Jens Smærup Sørensen 127 s. Arena

Ekelöf, Gunnar (1977). *Strountes 1955*. Ivan Malinovski. Fælleden nr. 4, s. 9-10

Ekelöf, Gunnar (1978). *Gunnar Ekelöf*. Ivan Malinowski. Hvis der var en telefon i nærheden : Moderne svenske digte 1. Borgen, s.75-125.

Ekelöf, Gunnar (1979). *Fosil indskrift*. Uffe Harder. Lousiana revy, årg.20, nr.1, s.17

Ekelöf, Gunnar (1989). [4 digte] Jørn Erslev Andersen. Ekelöfs aske.
(Ole Egeberg) Standard, s.12-13

Ekelöf, Gunnar (1992). *Katte*. Om Katte – en antologi. red. Lise Baun Grarup.
(Jens Hestbech) Forlaget April, s.39 b02

Ekelöf, Gunnar (1998). *En verden er hvert menneske*. Marianne Fredriksson. Blindgang.
(Ina Nielsen) Fremad, s.5, 374 b04

Ekelöf, Gunnar (1992). *To tekster*. John Bang Jensen. Banana split 2, s.105-108

Ekelöf, Gunnar (1993). *Af Diwan över fursten av Emgion*. [10 digte]
John Bang Jensen. Banana split 6, s.28-33

Ekelöf, Gunnar (1994). *Xoanon*. John Bang Jensen. Banana split 7, s.32-33

Ekelöf, Gunnar (1996). *Ikoner, ti digte*. Karsten Sand Iversen. Den blå port 38/96, s.19-29

Ekelöf, Gunnar (1996). *Fyrsten af Emgión, udvalgte digte*.
Karsten Sand Iversen. Gyldendal

Ekelöf, Gunnar (1996). *Apoteose*; Henrik Wivel. Poesiens glitrende regn.
(Karsten Sand Iversen) Berlingske tidende 13/11 w02

Ekelöf, Gunnar (1996). *Djævelen er gud*; Thomas Bredsdorff. De fyldte mellemrum.
(Karsten Sand Iversen) Politiken 24/11 w04

Ekelöf, Gunnar (1998). *Fire efterladte digte / Optegnelser*.
Karsten Sand Iversen. Den blå port 46/98 s.50-62.
Ekelöf, Gunnar (2000). *Prosastykker*. John Bang Jensen.
Highlights; Banana split 18, s. 51-55
Ekelöf, Gunnar [2003]. Tag og skriv. Jacob Brøbecher. www.apparatur.dk w12
Ekelöf, Gunnar [2003]. En outsiders vej. Neal Ashley Conrad. www.apparatur.dk w13

FORTOLKNINGER

BILLEDUDGIVELSER

Odde, Knud (2001). *Ekelöf suiten*. Danske Entreprenører, 32 s.

MUSIKUDGIVELSER

Nørgård, Per (2002). *Komposition*. (Hymniske ansatser) Frostsalme. Danish National Choir / DR Athelas Sinfonietta Copenhagen, Stefan Parkman. Chandos CD, (05)

DEDIKATIONER

Irve, Bent (1967) *Arkæologi*. Levetid. Borgen, s.5
Sarvig, Ole (1968). *Gensyn med et digt; "I konventionernes skove"*.
Lyrikvännen, årg.15, nr.3, forsiden
Ulrik Thomsen, Søren (1987). *"Jeg ville ønske jeg var en anden"*.
Nye digte, Vindrose s.48
Højholt, Per (1989). *"altid jungfrun"*; 35. Album, tumult. Schønberg 1989, s.41
Højholt, Per (1990). *Link; "Synlig, alt for synlig (men for ingen)"*.
Spor : til biledet og poesien. Red. Hans Hyllested. Arkiv for Ny Litteratur, bagsiden
- Per Højholt. Manøvrer : Praksis 10. Schønberg 1993
Aidt, Naja Marie (1993). *Som englene flyver*. Vandmærket. Gyldendal s.9-23
Højholt, Per (1995). *Infarkt; "Jeg troede jeg havde en aftale"*.
Album Alder. Afsnit P 1995:85
Michael, Ib (2000). *"Ser du fyrsten og hans følge"*. Rosa Mundi. Gyldendal, s.43
Brandt, Jørgen Gustava (2005). *Hypnagog*. Begyndelser. Tiderne Skifter, s.70-77

OVERSATTE TEKSTSTYKKER

Tekststykker i dansk oversættelse opstillet ved titel eller frase (kursiv), efter Ekelöfs udgivne kronologi, med reference til placering i original værk, *'En självbiografi'* (1971), *'En röst'* (1972), *'Skrifter 1-8*' (1991-93), og dansk oversættelse.
Tidligere publikation i tidsskrifter angivet med E-nummer efter Raider Ekner *'Gunnar Ekelöf – En biografi'* (1970), se s. 71

SKÄRVOR AV EN DIKTSAMLING. DIKTER 1927-28
Jeg er ikke mere jeg. (E4620; Skr.1 s.22) Engdahl (2004) s.167

SENT PÅ JORDEN (1932)

Blomsterne sover i vinduet. (s.7; E3205; Skr.1 s.27) Kristensen (1964)
- Malinowski (1978) s.75
- Sand (1996) s.5

Usynlig tilstedeværelse. (s.13; Skr.1 s.28) Sand (1996) s.5
Klassisk mesterværk. (s.21; Skr.1 s.30) Sand (1996) s.6
TRE FÅGELDIKTER
Urimet sonet. (s.39; Skr.1 s.35) Sand (1996) s.7
BRUSTNA ÖGON TRÖTTA DIKTER UTAN VINGAR
Jeg har skrevet; af 'Meninglöst orakel' (s.55; Skr.1 s.38) Erslev (1989)
Apoteose. (s.63; Skr.1 s.41) Sand (1996) s.7
- Sand (1996) Berlingske tidende 13/1

DEDIKATION (1934)

Dedikation. (s.9; Skr.1 s.45) Sand (1977) s.7
- Malinowski (1978) s.76
- Sand (1996) s.8

DÖDEN OCH DRÖMMARNA
Efterårssejd. (s.18; E3415; E3419; Skr.1 s.47) Sand (1977) s.7
- Sand (1996) s.8

ANTISCOLASTICA
Fossil indskrift. (s.23; Skr.1 s.48) Harder (1979) s.17

ALBUMBLAD

Betragtning. (s.39; E3317; Skr.1 s.53) Sand (1977) s.10

- Sand (1996) s.9

FÖRNYELSE

Der hviler min tid; af 'Sång i febermörkret'. (s.68; Skr.1 s.63) Tassing (1960)

BEFRIELSE

af Legender; *Da genkendte jeg*. (s.74; Skr.1 s.65) Sand (1996) s.10

SORGEN OCH STJÄRNAN (1936)

ALBUMBLAD

Ørkenstemninger. (s.61; Skr.1 s.92) Sand (1977) s.11

- Sand (1996) s.10

NORDISKA STÄMNINGAR

[Prästkrage säg] (s.104; Skr.1 s.109) Michael (2001) bånd 1

[Sorgen och stjärnan.] (s.126; Skr.1 s.116) Michael (2001) bånd 1

KÖP DEN BLINDES SÅNG (1938)

Tre elegier. (s.29; E3704; E3807; E3808; Skr.1 s.126) Sand (1977) s.14

- af 'Elegier'. Engdahl (2004) s.175

Coda. (s.77; Skr.1 s.143) Sand (1977) s.17

- Sand (1996) s.13

PROMENADER (1941)

Lyngkvisten. (s.171) Lund Andersen (1960) s.11

Zoologiske Haver. (s.36) Lund Andersen (1960) s.23

Vandring. (s.157; Skr.6 s.100) Lund Andersen (1960) s.30

FÄRJESÅNG (1941)

TAG OCH SKRIV I-V

Tag och skriv I-V. (s.15; E4112; Skr.1 s.148) Sand (1977) s.19

- Malinowski (1978) s.77

- Sand (1996) s.15

- Brøbecher [2003] w12

Du siger 'jag'. 'Tag och skriv' III. (Skr.1 s.150) Kristensen (1964)

VARIATIONER

Jeg tror på det ensomme menneske. (s.38, Skr.1 s.157) Malinowski (1978) s.84

- Sand (1996) s.19

Der er noget. (s.40, Skr.1 s.158) Sand (1977) s.24

EXEMPEL

Enquéte. (s.56, Skr.1 s.164) Sand (1977) s.25

Så giv mig mindet; af *I den unge.* (s.58, E3902, Skr.1 s.164) Kristensen (1964)

ETYDER

En verden er hvert menneske. (s.67, E3932, Skr.1 s.168) Sand (1977) s.26

- Sand (1996) s.19

Den som ikke håber. (s.69, Skr.1 s.168) Sand (1977) s.27

- Sand (1996) s.20

Eufori. (s.83, Skr.1 s.173) Sand (1977) s.28

- Sand (1996) s.21

NON SERVIAM (1945)

DIKTER VID SKILDA TILLFÄLLEN 1939-45

Til Dedikation. (E4521; Skr.1 s.187) Sand (1977) s.30

- Sand (1996) s.23

Non serviam. (Skr.1 s.188) Erslev (1989)

- Sand (1977) s.31

- Malinowski (1978) s.85

- Sand (1996) s.23

SJU FRISTÅENDE DIKTER.

Samothrake. (E4133; E4302; Skr.1 s.196) Sand (1996) s.23

Den gamle superkargo. (Skr.1 s.198) Sand (1996) s.26

Absentia animi. (E4520; Skr.1 s.211) Sand (1977) s.32

- Malinowski (1978) s.87

- Sand (1996) s.30

UTFLYKTER (1947)

Vandring. (s.7; Skr.6 s.137) Lund Andersen (1960) s.30

Fra Vestkysten. (s.13; Skr.6 s.139) Lund Andersen (1960) s.34

Mormor. (s.61; Skr.6 s.160) Lund Andersen (1960) s.46

En outsiders vej. (s.71; Skr.6 s.165) Conrad [2003] w13

En som havde læst for meget. (s.143; Skr.6 s.195) Lund Andersen (1960) s.53

OM HÖSTEN (1951)

TVÅ FRISTÅENDE DIKTER

En virkelighed (drømt). (s.11; E4808; Skr.1 s.219) Sand (1977) s.36

- Sand I. 1996 s.33

En rose fra allmag (ballade). (s.17; E4230; E4426; E4648; Skr.1:220) Sand (1977:38)

DIKTER VID SKILDA TILLFÄLLEN

Nedskrevet. (s.45; E5010; Skr.1 s.225) Sand (1977) s.42

Vandprøve. (s.69; E4717; Skr.1 s.241) Sand (1977) s.42

- Sand I. 1996 s.35

Elegi; *Altid hentede jeg*. (s.77; E5013; Skr.1 s.244) Sand (1977) s.43

- Sand I. 1996 s.35

March. (s.80, Skr.1 s.248) Sand (1977) s.44

- Malinowski (1978) s.92

- Sand (1996) s.36

Blandt åkander. (s.82, Skr.1 s.248) Erslev (1989)

TVÅ FRISTÅENDE DIKTER

Røster under jorden. (s.85; E4714; Skr.1 s.249) Malinowski (1978) s.94

En drøm (virkelig). (s.97; E4903; Skr.1 s.253) Sand (1977) s.45

STROUNTES (1955)

Toscana. (s.14; E5206; Skr.2 s.14) Sand (1996) s.37

Galla Placidia. (s.18; E5224; Skr.2 s.15) Sand (1996) s.38

Trionfo della Morte. (s.20; E5317; Skr.2 s.16) Sand (1996) s.38

Hvem kommer. (s.30; E5442; Skr.2 s.19) Malinovski (1977) s.9

- Malinowski (1978) s.100

Vær stille. (s.32; E3401; Skr.2 s.20) Malinovski (1977) s.9

- Malinowski (1978) s.101

Disse vægge. (s.36; E5443; Skr.2 s.21) Sand (1977) s.46

Telefontrådene. (s.38; E4728; Skr.2 s.21) Malinovski (1977) s.9

- Malinowski (1978) s.102

- af. Sand (2004) s.169

Spørger du. (s.40; E5416; Skr.2 s.21) Sand (1977) s.47
- Sand (1996) s.39
Tromme på ruden (Rondel). (s.42; E5524; Skr.2 s.22) Sand (1977) s.48
- Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.103
- Sand (1996) s.40
Når man er kommet så langt. (s.48; E5518; E5524; Skr.2 s.24) Sand (1977) s.48
- Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.103
- Sand (1996) s.40
Ti natten kommer. (s.62; E5511; Skr.2 s.29) Malinovski (1977) s.9
- Malinowski 1978 s.105
Klima. (s.68; E5503; Skr.2 s.30) Sand (1977) s.49
Så fremmed. (s.86; E5422; Skr.2 s.36) Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.106
Hvorfor synger du min fugl. (s.87; E5309; Skr.2 s.37) Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.107
Mod helheden. (s.96; E5140; Skr.2 s.39) Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.108
Ene i natten. (s.109; E5515; E5524; Skr.2 s.44) Malinovski (1977) s.9
- Malinowski (1978) s.109
- Sand (1996) s.41
Som ankelringe. (s.111; E5512; Skr.2 s.44) Malinovski (1977) s.10
- Malinowski (1978) s.110
Ex ponto. (s.115; E5317; Skr.2 s.46) Sand (1977) s.50
- Malinowski (1978) s.111
- Sand (1996) s.42

BLANDADE KORT (1957)

Jeg taler om et digt; af 'Självsyn'. (s.172; Skr.7 s.122) Sand (2004) s.170

VERKLIGHETSFLYKT (1958)

Et fotografi. (s.177; E5617; Skr.6 s.218) Lund Adersen (1960)

OPUS INCERTUM (1959)

Poetik; *Det er til tavsheden*. (s.9; Skr.2 s.51) Tassing (1960)
- Sand I. 1996, s.44

Jeg skriver til dig. (s.12; Skr.2 s.52) Sand (1977) s.52
- Sand (1996) s.45

At ensomhed. (s.20; E5433; Skr.2 s.56) Sand (2004) s.177

Katte. (s.24; Skr.2 s.58) Brandt (1966)

Sandt at ørknen er bitter. (s.25; Skr.2 s.58) Malinowski (1978) s.114
- Sand (1996) s.46

Tankedigt; af 'Tänkedikter'. (s.27; Skr.2 s.59) Brandt (1966)

For den indre læser. (s.52; Skr.2 s.52) Brandt (1966)
- Sand (1977) s.53
- Sand (1996) s.46

Fiskeren på land. (s.58; Skr.2 s.74) Malinowski (1978) s.115

Af selvmordsbogen. (s.63; Skr.2 s.76) Sand (1977) s.8.

For hvem som helst vil jeg skrive; af. (s.66; Skr.2 s.77) Brostrøm (1964)

Dette utrolige. (s.71, Skr.2 s.79) Sand (1977) s.54
- Malinowski (1978) s.117
- Sand (1996) s.47

Deres uopfyldte lykkekrav; af *Uppgångna…* (s.76; Skr.2 s.82) Tassing (1960)

Graffito. (s.79; Skr.2 s.83) Sand (1996) s.48

Ensom, ensom. (s.81; Skr.2 s.84) Brandt (1966) s.41
- Brandt (1968)
- Malinowski (1978) s.119; ekm. (1978) 5/7
- Sand (1996) s.49; Bukdahl (1997) 31/1; Michael (2000) s.171

Gudinde af ukendt herkomst. (s.84; Skr.2 s.85) Sand (1996) s.49

Torna Zeffiro. (s.86; Skr.2 s.86) Sand (1996) s.50

EN MÖLNA-ELEGI 1960

Jeg sidder på en bænk. (s.9; Skr.2 s.117) Tassing (1960)

Vindsus og bølgers stænk. (s.13; Skr.2 s.119) Tassing (1960)

Ved jeg vel hvem den var. (s.17; Skr.2 s.122) Tassing (1960)

Nej, lad mig kastes i havet. (s.49; Skr.2 s.143) Tassing (1960)
- Erslev (1989)

Vær roligt mit barn. (s.58; Skr.2 s.150) Tassing (1960)

EN NATT I OTOCAC 1961

Til det umuliges kunst. (s.11; E6015, Skr.2 s.91) Sand (1977) s.56

- Sand (1996) s.52

Den dobbelte bogføring. (s.18; Skr.2 s.93) Sand (1996) s.52

At se sig selv. (s.20; E5926; Skr.2 s.94) Brandt (1966)

Det som skaber. (s.21; Skr.2 s.94) Brandt (1966)

Om religion. (s.26; Skr.2 s.96) Sand (1996) s.52

Epídavros. (s.40; Skr.2 s.100) Sand (1996) s.53

Poesi i virkeligheden (s.62; Skr.2 s.108) Sand (1977) s.56

Vi mener, vi tænker, vi sukker, vi taler. (s.65; Skr.2 s.109) Sand (1977) s.58

- Sand (1996) s.54

Død og Nat. (s.71; E6117; Skr.2 s.111) Sand (1996) s.55

Jag så et par hårde øjne. (s.77; E6115; Skr.2 s.112) Brandt (1966)

EN NATT VID HORISONTEN 1962

Monolog. (s.145; Skr.2 s.178) Bang (1992)

Perspektiv. (s.148; Skr.2 s.181) Brandt (1966)

Tillægsforklaring. (s.150; Skr.2 s.182) Sand (1977) s.58

Nat Ved horisonten. (s.157; Skr.2 s.189) Bang (1992)

En spinkel stemme. (s.161; Skr.2 s.193) Sand (1977) s.59

DIWAN ÖVER FURSTEN AV EMGIÓN 1965

1. *Jomfru! Af tørst*. (s.9; E6513; Skr.3 s.17) Bang (1993) s.28

- Sand (1996) s.56

2. *Jeg hørte i drømmen*. (s.10, E6514, Skr.3 s.17) Bang (1993) s.28

- Sand (1996) s.56

3. *Jeg taler til dig*. (s.11; Skr.3 s.18) Sand (1996) s.57

4. *Panayía, tag afstand*. (s.12; E6513; Skr.3 s.18) Sand (1996) s.57

5. *Rank, ensom*. (s.13; E6508; Skr.3 s.19) Sand (1996) s.57

6. *Jeg hviler mit hoved*. (s.14; E6510; Skr.3 s.19) Sand (1996) s.58

7. *Du trøster mig*. (s.15; Skr.3 s.19) Sand (1996) s.58

8. *Fyrsten af Emgión*. (s.16; Skr.3 s.20) Sand (1996) s.59

9. *Mit hjerte er et udhungret barn*. (s.17; Skr.3 s.20) Sand (1996) s.59

10. *Jeg ser dig, fjern*. (s.18; Skr.3 s.21) Bang (1993) s.29
- Sand (1996) s.59
11. *Intet, du blide*. (s.19; Skr.3 s.21) Sand (1996) s.60
12. *- om hvad der er sket mig*. (s.20; Skr.3 s.22) Sand (1996) s.61
13. *O du / som er usynligt*. (s.21; Skr.3 s.22) Bang (1993) s.29
- Sand (1996) s.61
14. *Hun sover i sin kappe*. (s.22; Skr.3 s.22) Sand (1996) s.61
15. *Kunne jeg beskrive Højhed*. (s.24; Skr.3 s.23) Sand (1996) s.62
16. *Du som har magt*. (s.26; Skr.3 s.24) Sand (1996) s.62
17. *O, Yderside, jeg ville se*. (s.27; Skr.3 s.24) Sand (1996) s.63
18. *Jeg så dem / i sandaler*. (s.28; Skr.3 s.24) Sand (1996) s.63
19. *Nej, den Barmhjertige*. (s.29; Skr.3 s.25) Sand (1996) s.63
20. *En kugle har jeg støbt til dig*. (s.30; Skr.3 s.25) Bang (1993) s. 30
- Sand (1996) s.64
21. *Ind gennem gittervinduet fløj*. (s.31; Skr.3 s.26) Bang (1993) s.30
- Sand (1996) s.64
22. *Af kærlighed*. (s.32; Skr.3 s.26) Sand (1996) s.64
23. *En enøjet fangevogrter*. (s.34; Skr.3 s.27) Sand (1996) s.65
24. *I det stille vand*. (s.36; Skr.3 s.27) Sand (1996) s.66; Odde (2001) s.30-31
25. *Den dig bebudede*. (s.38; Skr.3 s.28) Sand (1996) s.67
26. *Er du ensom*. (s.40; Skr.3 s.29) Bang (1993) s.31
- Sand (1996) s.67
27. *Det sorte billede*. (s.41; Skr.3 s.29) Sand (1996) s.67
28. *Jomfru /du som er rigest*. (s.43; Skr.3 s.30) Bang (1993) s.31
- Sand (1996) s.68
29. *Moder af Trøst*. (s.44; Skr.3 s.31) Sand (1996) s.69

LOGOTHETENS ANTECKNING

Logothetens optegnelse. (s.47; Skr.3 s.31) Sand (1996) s.69

LEGENDER OCH MIROLÓYIER

1. *Sagnet om den blindedes kærlighed*. (s.51, Skr.3 s.32) Sand (1996) s.70
2. *Jeg lever endnu i Konstantiníja*. (s.53; Skr.3 s.32) Sand (1996) s.70
3. *Om sommeren med tørsten*. (s.54; Skr.3 s.33) Sand (1996) s.71
4. *Jeg hører vandorler*. (s.56; Skr.3 s.34) Sand (1996) s.71

5. *Djævelen er gud*. (s.58; Skr.3 s.34) Sand (1996) s.72; Bredsdorff (1996) 24/11
6. *Djævelen er en stor profet*. (s.60; Skr.3 s.35) Sand (1996) s.72
7. *Digenís, den største akrit*. (s.61; Skr.3 s.35) Sand (1996) s.73
8. *At dræbe fra baghold*. (s.63; Skr.3 s.36) Sand (1996) s.73
9. *Til sig - / som hestetilrider*. (s.64; Skr.3 s.36) Sand (1996) s.74
10. *Hvorfor sendte Digenís mig*. (s.66; Skr.3 s.37) Sand (1996) s.75
11. *Mit hjerte er uroligt*. (s.67; Skr.3 s.38) Sand (1996) s.75
12. *Bødlen blødte mig*. (s.69; Skr.3 s.38) Sand (1996) s.76
13. *I mandskabets gård*. (s.71; Skr.3 s.39) Sand (1996) s.76
14. *O giv mig vand*. (s.73; Skr.3 s.39) Sand (1996) s.77
15. *Sådan som kvinderne kommer*. (s.74; Skr.3 s.40) Sand (1996) s.77
16. *Dit vand renser nok*. (s.75; Skr.3 s.40) Sand (1996) s.78
17. *At gå ud af mig*. (s.77; Skr.3 s.41) Sand (1996) s.79
18. *Led mig, fyrstinde*. (s.78; Skr.3 s.41) Sand (1996) s.79
19. *Barberen lod jeg*. (s.79; Skr.3 s.42) Sand (1996) s.79
20. *På vejen mod Sardes*. (s.80; Skr.3 s.42) Sand (1996) s.80
21. *Niobe begræder*. (s.82; E6518; Skr.3 s.43) Sand (1996) s.80
22. *At gå i laser*. (s.84; Skr.3 s.43) Sand (1996) s.81
23. *Blind at kunne føle*. (s.85, Skr.3 s.44) Sand (1996) s.81
24. *Dette ved I*. (s.88, Skr.3 s.45) Sand (1996) s.83
25. *O smalle sprække*. (s.90: E6516; Skr.3 s.46) Bang (1993) s.33
- Sand (1996) s.83
26. *Du min hjemsøgelse*. (s.92; Skr.3 s.46) Sand (1996) s.84
27. *Vor samtale*. (s.94; Skr.3 s.47) Sand (1996) s.85
28. *Giv mig vand*. (s.95; Skr.3 s.48) Sand (1996) s.86
29. *Gyldne øjne, havde du*. (s.97; E6517; Skr.3 s.49) Bang (1993) s.33
- Sand (1996) s.86

SAGAN OM FATUMEH 1966

NAZM

12. *Min vase var dybere*. (s.27; Skr.3 s.63) Sand (1996) s.87
13. *Enkel er fødselen*. (s.28; E6535; Skr.3 s.64) Sand (1996) s.87
25. Xoanon; *jeg ejer, i dig*. (s.45; E6512; Skr.3 s.71) Bang (1994) s.32
- Sand I. 1996 s.88

TESBIH

9. *O, du min elskede*. (s.73; Skr.3 s.80) Sand I. 2004 s.180

11. *Det sorte indeholder*. (s.77, Skr.3 s.81) Sand I. 1996 s.89

- *Mørk, mørknet*, af *Det svarta*. Sand (2004) s.181

12. *Ingenting har jeg fået*. (s.79; E6512; Skr.3 s.81) Sand (1996) s.89

17. *Dit hoved ånder tungt*. (s.85; Skr.3 s.84) Sand (1996) s.90

22. *Sådan ledsager jeg*, af *Du vars kropp*. (s.93; Skr.3 s.97) Engdahl (2004) s.182

25. *Mellem Dag og Nat*. (s.96; E6523; Skr.3 s.89) Sand (1996) s.91

- *I den uudslettelige*; af *Mellan Dag*. (s.97; Skr.3 s.89) Engdahl (2004) s.181

29. *Den Skygge*; af *En prins vars namn*. (s.51; Skr.3 s.73) Engdahl (2004) s.179

VÄGVISARE TILL UNDERJORDEN (1967)

VATTEN JORD

1. *Ensom i den tavse Nat*. (s.11; E6305; E6615; Skr.3 s.97) Sand (1996) s.92

8. Oecus. (s.24; E6507; Skr.3 s.103) Sand (1996) s.92

10. *Hørt i drømme år 6*. (s.28; E6507; Skr.3 s.104) Sand (1996) s.93

12. *Hos de døde*. (s.35; Skr.3 s.108) Sand (1996) s.94

13. *I den tragt en anden*. (s.36; Skr.3 s.108) Sand (1996) s.94

NOVICEN I SPÁLATO

1. *Håbløshed*. (s.47; Skr.3 s.111) Sand (1996) s.95

2. *Har du set ørknen blomstre?* (s.49; E6624; Skr.3 s.112) Malinowski (1978) s.120 - Sand (1996) s.96

3. *En engel besøger mig*. (s.50; E6605; Skr.3 s.112) Sand (1996) s.96

4. *Han fortsatte: / - Sorte engle*. (s.52; Skr.3 s.113) Sand (1996) s.97

5. *Han fortsatte: / - Kærlighed*. (s.53; E6722; Skr.3 s.113) Sand (1996) s.98

6. *Hun sagde: / - Skil mig*. (s.54; E6713; Skr.3 s.114) Sand (1996) s.98

7. *Han tænkte: / - Ensom i natten*. (s.56; E6718; Skr.3 s.115) Sand (1996) s.99

6. *Hun sagde: / - Jeg så dig*. (s.58; Skr.3 s.116) Sand (1996) s.100

5. *Han tænkte: / - To øjekast*. (s.60; E6721; Skr.3 s.117) Sand (1996) s.101

4. *Han sagde: / - Englene*. (s.62; Skr.3 s.118) Sand (1996) s.102

3. *Hun sagde: / - Møde dig*. (s.63; E6710; Skr.3 s.119) Sand (1996) s.103

2. *Han sagde: / - Engang*. (s.64; E6633; Skr.3 s.119) Sand (1996) s.103

1. *Lykke på rejsen*. (s.66; E6717; Skr.3 s.120) Sand (1996) s.104

JORD VATTEN

11. Djævleprædiken. (s.78; E6707; Skr.3 s.124) Sand (1977) s.60

- Sand (1996) s.104

3. *Sortnede kys*. (s.101, Skr.3 s.136) Sand (1996) s.108

1. *Alene i den tyste nat trives jeg bedst*. (s.105, Skr.3 s.137) Sand (1977) s.64

PARTITUR (1969)

21 DIKTER FRÅN 1965-1967

1. *En skål fuld af øjne*. (s.9; Skr.3 s.145) Sand (1996) s.109

2. *Kaftanen har jeg brændt*. (s.10; Skr.3 s.145) Sand (1996) s.109

3. *Jeg gjorde oprør mod dem*. (s.13; Skr.3 s.147) Malinowski (1978) s.121

- Sand (1996) s.111

10. *I kraft af dette syn*. (s.23; Skr.3 s.152) Sand (1996) s.111

16. *Rejs jer slaver*. (s.30; Skr.3 s.155) Malinowski (1978) s.122

19. *Jeg lever i det håb*. (s.34; Skr.3 s.156) Malinowski (1978) s.123

20. *Hvordan skal ikke den*. (s.35; Skr.3 s.157) Sand (1996) s.112

21. *Alhellige*. (s.36; Skr.3 s.158) Malinowski (1978) s.124

- Sand (1996) s.112

22. *Fyrsten af Emjáns flugt*. (s.37; Skr.3 s.158) Sand (1996) s.112

23. *O død Du som er blevet mit livs mening*. (s.38; Skr.3 s.159) Sand (1977) s.66

- Sand (1996) s.113

NEDSKRIVET OCH DIKTERAT 1967-1968.

2. *En gedebuk med menneskehoved*. (s.42; Skr.3 s.160) Sand (1996) s.113

3. *Du er sandkornet*. (s.44; Skr.3 s.160) Sand (1977) s.66

7. *Kærlighedens højeste øjeblik*. (s.49; Skr.3 s.162) Sand (1977) s.67

9. Syg; *At spise tidsler*. (s.51; Skr.3 s.163) Sand (1996) s.114

11. *Udleveret til mig selv*. (s.53; Skr.3 s.164) Sand (1977) s.67

14. *Hvem ved om Smerten*. (s.58; Skr.3 s.166) Sand (1977) s.68

- Sand (1996) s.115

LÄGGA PATIENCE (1969)

Nustrøm, ikke jeg men; af 'Anteckningar till En Mölna-Elegi'. (s.158; Skr.7 s.257) Sand (2004) s.173

DIWAN 2. (1991)

Panhagía. (E6708, E8601, Skr.3 s.177) Sand I. 1996 s.116

Til den skønhed som er god. (E6710; E8601, Skr.3 s.179) Sand (1996) s.117

Jomfru, Ærkeengel. (E6627; E8601, Skr.3 s.182) Sand (1998) s. 50

Efter Logothetens forhør. (E7107, Skr.3 s.186) Sand (1998) s. 51

Da du så / med dine øjnes lys. (E8701, Skr.3 s.205) Sand (1996) s.118

FATUMEH 2. (1991)

Når jeg vender mit ansigt mod dig. (Skr.3 s.217) Nielsen (1966)

Fem gange sang nattergalen. (Skr.3 s.220) Sand (1996) s.119

Jeg er en ulykkelig. (E7003; E7801, Skr.3 s.229) Malinowski (1978) s.125

Den der ikke har set. (Skr.3 s.231) Sand (1996) s.120

IKONER (1991)

Avgó! Avgó! / Du svæver. (Skr.3 s.255) Sand (1996) s.19

Den korsfæstede. (E8602; 8705, Skr.3 s.255) Sand (1996) s.19

O Adams hovedskal. (Skr.3 s.256) Sand (1996) s.21

Goplen, min moder. (Skr.3 s.257) Sand (1996) s.22

Magdelena. (E7301, Skr.3 s.258) Sand (1996) s.23

Hymne og Coda. (Skr.3 s.258) Sand (1996) s.24

Kristus med det våde skæg. (E8602; E8705; Skr.3 s.259) Sand (1996) s.25

Hagios Giorgios. (E8602; E8705; Skr.3 s. 259) Sand (1996) s.26

Skt. Kristoffer. (E8602; E8705; Skr.3 s.259) Sand (1996) s.27

Ikonmalere har malet dig sort. (Skr.3 s.260) Sand (1996) s.28

Jeg tror ikke på mennesket. (Skr.3 s.260) Sand (1996) s.29

DIKTER VID SKILDA TILLFÄLDA (1991)

Alle er vanvittige. (1932) (Skr.4 s.45) Sand (1996) s.122

At være skabende. (1955) (Skr.4 s.144) Sand (1996) s.122

Digte fra Paestum. (1955) (Skr.4 s.151) Sand (1996) s.123

At rendyrke følelsen. (1957) (Skr.4 s.159) Sand (1996) s.123

Den indre stemme. (1957) (Skr.4 s.160) Sand (1996) s.12

- af. Engdahl (2004) s.166

O du / som. (1965) (Skr.4 s.190) Sand (1998) s.53

Epipháneia. (1965) (Skr.4 s.201) Sand (1996) s.124
En høj sang. (1965) (Skr.4 s.202) Sand (1998) s.54
Som en Narkissos. (1967) (Skr.4 s.227) Sand (1996) s.125
Den der siger: Alt er Intet. (1968) (Skr.4 s.231) Sand (1996) s.126

NOTATER 1930-1932. (1971)
At skrive er en genvej. (1930) (Sj.biogr. s.108; Skr.8 s.346) Sand (1977) s.73
Følelseskonflikterne. (1930-31) (Sj.biogr. s.94) Sand (1977) s.73
Søge et fast punkt. (1930-31) (Sj.biogr. s.96; Skr.8 s.44) Sand (1977) s.74
Alle litteraturens mestre. (1930-31) (Sj.biogr. s.103) Sand (1977) s.74
Livet er udelukkende. (1930-31) (Sj.biogr. s.105) Sand (1977) s.75
Jeg kan næsten. (1930-31) (Sj.biogr. s.105) Sand (1977) s.75
Da jeg var seks år. (tidlige 1930're) (Sj.biogr. s.58) Sand (1977) s.75
Blomsterne sover i vinduet. (1932) (Sj.biogr. s.119) Sand (1977) s.76

NOTATER 1934-1937. (1971; 1973)
Under hundestjernen. (1934) (Röst. s.29; E3426; Skr.8 s.93) Sand (1977) s.79
Begrebet "de fem sanser". (1934) (Röst. s.42; Skr.8 s.105) Sand (1977) s.92
Brev til en ven. (midten af 1930'rne) (Sj.biogr. s.88; Skr.8 s.355) Sand (1977) s.88
Jeg vil væk herfra. (1935) (Sj.biogr. s.132) Sand (1977) s.92
Dog har jeg tilstræbt. (1936-37) (Sj.biogr. s.69) Sand (1977) s.94
Man klager over. (1936-37) (Sj.biogr. s.148) Sand (1977) s.94

NOTATER 1951. (1971)
Bogens indre rytme. (1951) (Sj.biogr. s.177) Sand I./ Smærup. S. 1977 s.96

NOTATER 1962-1965. (1971; 1972)
Det kunne ikke. (1962) (Röst. s.73) Sand (1977) s.97
Guds moder, som. (1960'erne) (Sj.biogr. s.228; Skr.8 s.251) Sand (1998) s.59
Det er en total. (1960'erne) (Sj.biogr. s.239) Sand (1977) s.98
Man skal opfatte. (1960'erne) (Sj.biogr. s.242) Sand (1977) s.100
Jeg blev født. (efter 1961) (Sj.biogr. s.74) Sand (1977) s.101
Jeg har tænkt på. (1963) (Röst. s.76) Sand (1977) s.103
Dette er en Totentanz. (1963) (Röst. s.54; Skr.8 s.193) Sand (1977) s.105

Det var i de første. (om Tag og skriv) (1963) (Sj.biogr. s.153) Sand (1977) s.107
Dette er vel nok. (1963) (Sj.biogr. s.221) Sand (1977) s.110
Bagved og under. (1964) (Sj.biogr. s.190) Sand (1977) s.110
Jeg ved man vil. (1964) (Sj.biogr. s.191) Sand (1977) s.111
En strøm af kraft. (1965) (Sj.biogr. s.195; Skr.8 s.247) Sand (1998) s.56
Af Fyrsten af Emghions. (1965) (Skr.8 s.249) Sand (1998) s.57
Ved hjælp af indmaling. (1965) (Skr.8 s.250) Sand (1998) s.58
- *Det er kvindedyrkelse*. (1965) (Skr.8 s.250) Sand (1998) s.59
Den første forklaring. (1965) (Sj.biogr. s.225; Skr.8 s.251) Sand (1998) s.59
Jeg kan ikke forstå. (1965) (Sj.biogr. s.225; Skr.8 s.252) Sand (1977) s.112
Jeg beskriver en jomfru. (1965) (Sj.biogr. s.226; Skr.8 s.252) Sand (1998) s.60

NOTATER 1966-1968 (1971; 1973; 1993)
Min første kvinde. (1966) (Sj.biogr. s.92; Skr.8 s.353) Sand (1977) s.119
Når man kommer op. (1966) (Sj.biogr. s.216; Skr.8 s.156) Sand (1977) s.120
- *En mystisk kærlighed*. (1966) (Skr.8 s.251) Sand (1998) s.59
Kære Evert, Dit særtryk. (1966) (Sj.biogr. s.227) Sand (1977)s.114
Jeg er meget glad. (Pris 1966) (Röst. s.97; Skr.8 s.253) Sand (1977) s.116
Hvorfor jeg er kommet. (1966) (Sj.biogr. s.229; Skr.8 s.254) Sand (1977) s.117
- Sand (1998) s.60
Verden er vort spejl. (1966) (Sj.biogr. s.233) Sand (1977) s.121
At måtte leve. (1967) (Sj.biogr. s.250; Skr.8 s.418) Sand (1977) s.123
Jeg kunne tænke mig. (1968) (Sj.biogr. s.284) Sand (1977) s.124
Ikke drøm: Tænkte. (1968) (Sj.biogr. s.287; Skr.8 s.164) Sand (1977) s.125

OPSUMMERING

En ny bog fra Gunnar Ekelöf er en litterær begivenhed man ikke upåagtet må gå hen.[321]
”Hver ny bog modtages ikke blot med respekt men også med kærlighed.”[322]

Ekelöfs værdsættelse blev bakket bredt op af danske litterater og hentede også opbakning fra sprogforskningen i Danmark.
Danske hænder hædrede ved to anledninger i 1964 og 1966 Gunnar Ekelöf, der ikke kunne komme til nogen af overrækkelserne.
Ved hans død var tabet stort, selvom han havde skæmtede med hvor det var det sad.[323]
Jørgen Gustava Brandt besøgte engang Ekelöf i klovne hopsa og drak sig sammenspist under sølvpoplens hvislen og månens opstigen.[324]

Den danske modtagelse af Gunnar Ekelöfs værk, litteratur og oversættelser tegner i store træk et helt billede, selvom der er huller i dækningen og muligvis også i min indsamling, da årene 70-90 er sparsomt repræsenteret og svære at spore bibliografisk. Helt centrale værker er ikke blevet anmeldt på grund af anden verdenskrig og slut 60’erne bød også på rigelig med spændinger til at Ekelöfs lærde byzantinske drømmerier kunne vække bred interesse, men digterne og kunstnerne kendte ham. ”Påskønnelse savnede han nu ikke selvom hans publikum aldrig blev stort.”[325]

Gunnar Ekelöf litteraturen, litteraturen om Gunnar Ekelöf, afspejles flot i hovedlinier gennem omtale og anmeldelser med enkelte svipsere. Nogle mere kuriøs end andre og udeladelse af mere centrale værker, samt manglende omtale af den tyske forskning, der markerer sig i 90’erne.
Ekeløf forskningen har til stadighed stor dansk interesse i det små.

Oversættelsen af værket har været meget trægt og ”nødvendigt” betonet.[326]
Først var det ikke digte, så var udvalget for lille. Da det så blev større, var der ”dumme oversætterfejl”.[327] Endnu et udvalg havde slået stroferne sammen i et par digte.[328]
Da der så endelig kom en hel samling, var rytmen givet i køb for en betydningsbaseret oversættelse.[329]

---

[321] Lund Andersen (1952) [322] Borum (1966) [323] Brandt (1968) [324] Brandt (1988) [325] Brostrøm (1968) [326] ekm. (1978) [327] Borum (1985) [328] (ekm. 1978)

Det gjorde det ikke bedre at biografien der fulgte i kølvandet på oversættelsen ikke var den rigtige og vækkede såvel lune som forargelse og manglede sidestykke fra Carl Olov Sommars autoriserede biografi.
Samlet kan man ud af digt oversættelserne se at få digte er blevet besøgt meget.
Et større fokus har der været på samlingerne 'Strountes' (1955), 'Opus incertum' (1959), 'Diwan över fursten av Emgión' (1965), 'Vägvisare till underjorden' (1967) og 'Partitur' (1969).
Om sproget i oversættelserne kan man se at mens Malinowski og i nogle grad Brandt tilstræber en rytmisk oversættelse, går Sand Iversen efter en betydningsmæssig korrekt oversættelse.

Bearbejdning i form af studier og afhandling har taget tværfaglige dimensioner med studier om sprogteknik, filosofi, teologi og billedbeskrivelse.
Klassiske analyser af 'Strountes' (1955) og 'Opus incertum' (1959). Glosehenvisninger til 'Vägvisare till underjorden' (1967). Enkelte digte behandlet bl.a. 'klassisk mästervärk', 'Tag og skriv'. 'Absentia animi' med flere.
Ekelöfs valgslægtskab hos H.C. Andersen er belyst og mere perifert Ulrik Thomsens valgslægtskab hos Ekelöf. Fra Sverige er der blevet oversat tekster om spiritusens omkostninger, sprogets indre stemme og studier i nihilisme.

VÆRKRESUME

'Sent på jorden' (1932) er et originalt gennembrud der gør Ekelöf berømt i Sverige som modernistisk surrealist, men bærer præg af at være alt "for ung og overarbejdet".
Egentlig surrealisme begiver han sig først ud i med 'Dedikation' (1934), der er "mere fortænkt",[330] og "konkurrere med den håndgribelige virkelighed."
'Sorgen och stjärnan' (1936) er "mere klar og afdæmpet"[331] svensk natur romantik.[332]
'Köp den blindes sång' (1938) erkender en ydre truende virkelighed,[333] men er lidt for "Profetisk"[334] og "uforløst".
Med 'Färgesång' (1941) når han "afklaring",[335] når han til "det tredje standpunkt, det objektive".[336] I samme tone følger 'Non servian' (1945) der angriber virkeligheden,[337]

---

[329] Bredsdorff (1997) [330] Sarvig (1942) [331] Engberg (1950) [332] Sarvig (1942) [333] Runquist (1968:170)
[334] K.E. (1939)

og ’Om hösten’ (1951), der er klar og kølig,[338] verbal streng.[339]
’Strountes’ (1955) er en personlig oplevelse af absurditeten,[340] og ’Opus incertum’ (1959) variationer af meningsløsheden.[341]
’En Mölna Elegi’ (1960) Om forvandling og modforvandling.[342] En klagesang af forskellige følelseslag.[343] ’En natt i Otocac’ På kanten og hensiddes graven med grundtemaet lidelse.[344]
’En natt veid horrisonten’ (1962) Et indre teater og en grotesk selvkredsning.[345]
Diwan över fursten av Emgion’ (1965) Præget af ydmyg accept og inderlig kærlighed.[346]
’Sagan om Fatumeh’ (1966) Enkel og ophøjet, fordomsfri engageret.[347]
’Vägvisare till underjorden’ (1967) Når på sine højdepunkter mystikkens hvidhed.[348]
’Partitur’ (1969) Smerte, kærlighed og nuet.[349] ’En självbiografi’ (1971) Om de menneskelige vilkår.[350] ’En röst’ (1972) En nøgle til at forstå processerne.[351]

DANSKE VALGSLÆGTSKABER

Gunnar Ekelöfs valgslægtskab i ”skrotkunstneren”[352] H.C. Andersen behandles af Jette Lundby Levy (1998). I takketale til Det danske Akademis pris 1964 identificere han sig med Andersens snemand, der var forelsket i en kamin, han nævner Leonora Christines pragtfulde barok-sprog og at Herman Bang gjorde indtryk.
Samtidig dansk surrealist og ener, Gustav Munch-Petersen higer i 30’erne ligesom Ekelöf mod Jerusalem.[353]
Ole Sarvig introducerer kollegialt Ekelöf for det danske publikum i Helhesten (1942), og tager afsked med ham i et digt, bragt på forsiden af det svenske Lyrikvännen (1968).
Tom Kristensen motiverer anerkendende Det danske Akademis prisvalg 1964.
Bent Irve lever sig i digtet ’Arkæologi’ (1967) ind i den sene døds mystik og citere indledende Ekelöf i ’Lazarus-notater’ (1971)
Ivan Malinowski oversatte fra ’Strountes’ og minder som ung om Ekelöf.[354] Han ville gerne have fundet indpas til Diwan trilogien, men finder den for omfattende.[355]

---

[335] Sarvig (1942) [336] Runquist (1968:170) [336] Julén (1966) [338] Lund Andersen (1952) [339] H.B.F. (1952)
[340] Runquist (1968) [341] Brostrøm (1960) [342] Tassing 1961) [343] Tassing (1960) [344] Brostrøm (1962)
[345] Brostrøm (1963) [346] Hejlskov (1966) [347] Højholt (1967) [348] Brostrøm (1968) [349] Brostrøm (1969)
[350] Brostrøm (1972) [351] Brostrøm (1973) [352] Levy (1998) [353] Tassing (1960)/ Brostrøm (1964)
[354] Bukdahl (1996) [355] Malinowski (1978)

Poul Borum siger, at der ikke findes bedre poesi.[356]
Jørgen Gustava Brandt løber Ekelöf på døren,[357] og lever sig i digtet 'Hypnagog'[358] ind i den 'ekelöfske' drøm.
Per Højholt tager Ekelöf til sig gennem modtagelsen og citere "alltid jungfrun" i 'album tumult' (1989). Giver Ekelöf konkret skikkelse i digtene 'Link' (1993) og 'Infarkt' (1995).
Søren Ulrik Thomsen citere 'Tag och skriv' i 'Nye digte' (1987) Behandlet af Sune Auken og Svend Skriver (2001), videre slægtskab uddybet af Neal Asley Conrad (2002).
Naja Marie Aidt citere og arbejder i 'Vandmærket' (1990) med Ekelöfs jomfrugestalt, indsat i En håbløs storby.
Ib Michael meddeler i 'Mit liv' (1990) at han lever sammen med Ekelöf, som han ser som den modne Rimbaud. I 'Ser du fyrsten' fra 'Rose mondi' (1990) lever han sig ind i Ekelöfs drømme skib.
Kristine Krake behandler 'Gunnar Ekelöfs Strountes' (2002) og indleder et forfatterskab, som hun sikkert vil tage Ekelöf med i.
Modtagere, formidlere og bearbejdere har uden tvivl taget Ekelöf med sig.
Maleren Knud Odde har lavet en 'suite' af portrætter og komponisten Per Nørgaard har brugt Ekelöf i en vokal komposition.
Udover de af bibliografien stillede afgrænsninger har mange andre forfattere og kunstnere, citeret og bekendt slægtskab med Gunnar Ekelöf.
Gunnar Ekelöf er en vejviser til litteratur- og kulturhistorie, et "epitafium"[359] af intertekstualitet.

HOVEDLINIER I LITTERATUREN

Overordnet udkrystalliserer Ekelöf litteraturen to hovedparadigmer. Et religiøst og et romantisk.
Den religiøse tilgang finder salighed,[360] og melankolsk syge.[361] Vokal studie og prædiken grundlag.[362] Ikonografisk negation[363] og styrke til at styrte gud.[364]
Mens i den romantiske tilgang finder vi oprindelse, befrielse,[365] ordsabotage og kamp mod den lyriske kliché.[366] Et væsentligt synspunkt er det kunstneriske, der hæfter sig

[356] Borum (1985) [357] Brandt (1988) [358] Brandt (2005) [359] Brandt (1968) [360] Hedberg (1950) [361] K.E. (1939) [362] Erbs (2002) [363] Fryd (1999) [364] Ekelöf (1996) [365] Sarvig (1942) [366] Kristensen (1964) [367] Borum (1966)

ved identifikation frem for påvirkninger. Mener Ekelöfs materiale er billeder og man derfor ikke skal beskæftig sig med hans kilder.[367]
Et mere 'frapperende' synspunkt er det perverse, der finder "et mylder af nekrofili og andet sligt",[368] "kneppe lyde og oder til lammekoteletter."[369] Rituel renselse i drikkeri og euforisk fantasi ud af tømmermænd.[370]
Ekelöf er såvel religiøs som romantiker, en 'primitivistisk' mystiker af høj lærdom. Kredser om urreligiøse symboler, bekender sig til lysguden Satan, bidrager med kunstpoetik og grotesk perversitet. Og selvfølgelig var han døddrukken hele vejen igennem.[371]
Paradigmerne møder hinanden i urprimitiviteten og den paradoksalt, "vidunderlig enkelthed og ophøjethed."[372]
Men hvor de religiøse finder patos i de 'tanketunge' samlinger fra 40'erne ('Färgesång') og sansning i Diwan trilogien, boltrer romantikerne sig i 50'ernes improvisationer ('Strountes') og elegiens ('En Mölna elegi) lærdes intertekstualitet.
Man kan også bare begynde at leve sammen med ham,[373] og kredse om de mere "tidstypiske"[374] ('Sorgen och stjärnan') og "løsrevne" samlinger.[375] ('Opus incertum')
Det er fantastisk at Ekelöf kan tilfredsstille alle, jf. al-Arabi citatet "Ge"och Ta"[376] (Ha-wa-ha),[377] tager han lige meget afstand fra de religiøse, de borgerlige og de sociale kræfter i samfundet, og de elsker ham alle sammen.

KONKLUSION

Bibliografi over den danske Gunnar Ekelöf litteratur er blevet opstillet efter emne.
Tekstregister over oversatte tekststykker, tilføjet efter Ekelöfs kronologi.
Reception over recensioner og annoteret receptionshistorie, danner sammen med biografisk indledning indgangen til opgaven, og erfaringerne samles i opsummeringen.
Hovedværker der markere sig er 'Sent på jorden' (1932), 'Non serviam' (1945), 'Strountes' (1955), 'En Mölna-Elegi' (1960) og 'Diwan över fursten av Emgion' (1965).

---

[369] Ibid. [370] Skotte (1996) [371] Lagercrantz (1994) [372] Ibid. [373] (Højholt 1967) [374] Michael (2000:33)
[375] Frederiksen (1967) [55] Harrits (1990:65)
[376] Ekelöf, Gunnar (1965) 'Diwan över fursten av Emgión'. Bonnier, s.8
[377] Ekelöf, Gunnar (1991) Skrifter 3. Bonnier, s.232

Mindre enkeltstående samlinger er ’Köp den blindes sång’ (1939) og ’En natt i Otocac’ (1963)

Af danske oversættelser er Karsten Sand Iversen ’Fyrsten af Emgión’ (1993), det mest omfattende udvalg, koncentreret om den sene digtning, mens det tidlige er samlet i ’Tag og skriv’ (1977), og ’Strountes’ er i fokus hos Ivan Mallinowski ’Hvis der var en telefon i nærheden’ (1978).
Hvor Karsten Sand Iversens oversættelser er betydningsmæssigt baseret, er Ivan Mallinowskis mere rytmisk tilstræbt.
Andre oversættelser ved John Bang Jensen og Jørgen Gustava Brandt, og prosa udvalg repræsenteret af Jens Lund Andersen ’Lyngkvisten’ (1960).
Det mest oversatte og publiserede digt på dansk er ’Ensam ensam’, fra samlingen ’Opus incertum’ (1959).

Den danske Gunnar Ekelöf forskning begynder først i slutningen af 80’erne og tager form i 90’erne. Særlig Ekelöfs tilgang og beskrivelse af billedmateriale behandles, samt sprogteknikken. Samlingerne ’Strountes’ (1955), ’Opus Incertum’(1959) og ’Vägvisare till underjorden’ (1967) er blevet undersøgt.

Gunnar Ekelöf var vild med H.C. Andersen og kendte Leonora Christine og Herman Bang. Hovednavnene i danske valgslægtskaber er Per Højholt, Jørgen Gustava Brandt og Ole Sarvig. Søren Ulrik Thomsens valgslægtskab er behandlet, og Ib Michael og Knud Odde har bekendt deres.
Anekdotisk finder Poul Borum sligt seksuel afart, hvilket Ekelöf ikke kan forstå.
Jørgen Gustava Brandt referere Ekelöf for at have udpeget stedet, Per Højholt (efter en blodprop) fortolker som hjertet.

Overordnet skitseres to hovedlinier i tilgangen til Gunnar Ekelöf, hvor den ene er religiøs og den anden er romantisk. Et tredje mindre kritisk og overgivent antydes.

Samlet præsenterer ’Den danske Gunnar Ekelöf litteratur’ (2007) en bred vifte af indgange til litteraturens mange facetter. Kvalificeret bidragende med overblik på hundrede året, over 67 års kritisk dansk øje for Gunnar Ekelöf.

ILLUSTRATIONSFORTEGNELSE

Andersen, Mogens (1966). *Tegning*. Bredsdorff. Politiken

Bang Larsen, Lars (1994). *Tegning*. Lagercrantz

- Gunnar Ekelöf-sällskapets medlemsblad. Hæfte 10, s.8

Ekelöf, Gunnar (1994). *Tegning*. (Selvportræt 16/11 1967) Engdahl. Standart.

Daniel, Bernt (1996). *Omslag*. Fyrsten af Emgión. Sand Iversen. Gyldendal

- Wivel 1996

Daniel, Bernt (1996). *Omslag*. Jeg bor i en anden verden […] Lagercrantz. Gyldendal

Pio, Palle (1988). *Tegning*. Brandt. Weekendavisen

LYDBÅND OG PUNKTSKRIFT

b01: Brandt, Jørgen Gustava (1990) *Et Makedonisk måltid i Sigtuna*. Mit indre marked.
Gyldendal, s.219-225.
(indlæst af Ole Boesen) Danmarks Blindebibliotek 1991 (10 bånd).

b02: Ekelöf, Gunnar (1992) *Katte*. (ved Jens Hestbech) Om Katte – en antologi.
Lise Baun Grarup. Forlaget April 1992 s.39
(Indlæst af Benedikte Biørn). Dansk BiblioteksCenter 1993 (3 bånd).
(Punktskrift) Dansk BiblioteksCenter 1994

b03: Ekelöf, Gunnar (1996) Fyrsten af Emgión. Karsten Sand Iversen
Gyldendal 1996. 141 s.
(indlæst af Jens-Jørgen Kofod) Danmarks Bindebibliotek 1997 (3 bånd).
(Punktskrift) Danmarks Bindebibliotek 1997

b04: Ekelöf, Gunnar (1998) *En verden er hvert menneske.* (ved Ina Nielsen)
Marianne Fredriksson. Blindgang. Fremad, s.5, 374
(Indlæst af Ellen Dahl Bang). DBC-medier 1998 (9 bånd).
(Indlæst af Hanne Nielsen). Danmarks Blindebibliotek 1998 (10 bånd).
(Punktskrift) Danmarks Blindebibliotek 1998

b05: Ekelöf, Gunnar (2001) *[Prästkrage säg]; [Sorgen og stjernen]; Ensom, ensom.*
Ib Michael *Mit år.* Gyldendal 256 s.
(indlæst af Ib Michael) Gyldendal 2001 (8 bånd)

WEB REFERENCER

w01. http://www.statsbiblioteket.dk/standart/95-1/standin/ekeloef.htm (7/2006)

w02-w06, w08, w10, w14, w16. http://Infomedia.dk (7/2006)

w07. http://www.statsbiblioteket.dk/standart/97-1/27-Lyriskbyzantinismeundkeinende.html (7/2006)

w09. http://www.sdu.dk/Hum/bkw/emergens.htm (7/2006)

w11. http://www.statsbiblioteket.dk/standart/2000-1/EkfraserGunnarEkeloumlfsbilledbeskrivendedigte.html (7/2006)

w12. http://www.apparatur.dk/ekeloef.shtml (7/2006)

w13. http://www.apparatur.dk/ekeloef_en_outsider.shtml (7/2006)

w15. http://biblis.db.dk/uhtbin/hyperion.exe/db.pedped05 (7/2006)

E-NUMMER FORTEGNELSE

E3205 Spektrum, årg.2 nr.3 1932 s.14-19

E3317 Svenska Dagbladet, 25/6 1933 (ill.)

E3426 Karavan nr.1 s.8-15 1934

E3401 Gunnar Ekelöf. Sent på jorden. 61 s. Bonnier. Stockholm 1932

E3419 Frihet, årg.18 nr.18 15/9 1934 s.10

E3426 Karavan, nr.1 s.8-15 1934

E3515 Stockholms-Tidningen, 18/8 1935 (ill.)

E3704 Nya Argus, årg.30 nr.21 29/5 1937 s.6

E3807 Svenska Familjetidningen, årg.13 nr.9 26/2 1938 s.3

E3808 Ord och Bild, årg.47 nr.3 1938 s.138

E3902 Bonniers Litterära Magasin, årg.8 nr.1 1939 s.6-8

E3932 Julfacklan, årg.46 1939 s.23

E4112 Bonniers Litterära Magasin, årg.10 nr.3 1941 s.175-178

E4133 Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, 23/8 1941

E4230 Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, 1/8 1942 s.3

E4302 Bonniers Litterära Magasin, årg.12 nr.1 1943 s.7-13

E4426 Joker, årg.2 6/6 1944 s.28

E4520 Bonniers Litterära Magasin, årg.14 nr.8 1945 s.631-634

E4521 Vi, årg.32 nr.35 1945 s.6

E4620 Ord och Bild, årg.55 nr.4 1946 s.167-169.

E4648 Vintergatan 1946 s.117-122

E4714 Bonniers Litterära Magasin, årg.16 nr.5 1947 s.424-428

E4717 Skogsindustriarbetaren, årg.11 nr.11 39/5 1947 s.8

E4728 Vi, årg.34 nr.49 1947 6/12 s.4

E4808 Ord och Bild, årg.57 nr.3 1948 s.105-106E4230;

E4903 Thure Nyman: Delacroix. Romantikens målare. Stockholm 1949 s.172

E5010 Folket i Bild, årg.17 nr.19 5/5 1950 s.17

E5013 Vi, årg.17 nr.37 nr.21 1950 s.384-385 E3401Dedikation 1934

E5140 Svenska Dagbladet 25/11 1951

E5206 Svenska Dagbladet 30/3 1952

E5224 Svenska Dagbladet 21/12 1952

E5309 Svenska Dagbladet 13/5 1953

E5317 Bonniers Litterära Magasin, årg.22 nr.8 1953 s.567-573

E5416 Dagens Nyheter 11/4 1954

E5422 Folket i Bild, årg.21 nr.17 30/4 1954 s.14

E5433 Skogindustriarbetaren, årg.18 nr.14-15 16/9 1954 s.9

E5442 Svenska Dagbladet, 7/11 1954

E5443 Dagens Nyheter, 28/11 1954

E5503 Stockholms-Tidningen, 16/1 1955

E5511 Skogindustriarbetaren, årg.19 nr.14-15 15/7 1955 s.9

E5512 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 3/8 1955

E5515 Sydsvenska Dagbladet Snälposten, 11/9 1955

E5518 Folket i Bild, årg.22 nr.40 7/10 1955 s.14

E5524 All världens Berättare, årg.11 nr.12 1955 s.8-10

E5617 Bonniers Litterära Magasin, årg. 25 nr. 9 1956 s. 751-753

E5926 Skogindustriarbetaren, årg.23 nr.25 1959 s.18

E6015 Skogindustriarbetaren, årg.24 nr.7 1960 s.26

E6115 Svenska Dagbladet 22/10 1961

E6117 Dagens Nyheter, 22/10 1961

E6305 Skogindustriarbetaren, årg.28 nr.5 1963 s.14

E6507 Bonniers Litterära Magasin, årg.34 nr.5 1965 s.312-314

E6508 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 22/5 1965

E6510 Vi, årg.52 1965 25-26, s.17

E6512 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 25/6 1965

E6513 Svenska Dagbladet Snällposten, 10/7 1965

E6514 Skogindustriarbetaren, årg.30 nr.15 1965 s.32

E6516 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 14/8 1965

E6517 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 14/8 1965

E6518 Dagens Nyheter, 29/8 1965 (ill.)

E6523 Vestmanlands Läns Tidning, 31/12 1965

E6605 Bonniers Litterära Magasin, årg.35 nr.1 1966 s.6-12

E6615 Uppsala Nya Tidning, 12/5 1966

E6624 Vi, årg.53 nr.37, 10/9 1966 s.24

E6627 Arbetarbladet Gävle, 24/9 1966

E6633 Hufvudstadsbladet 9/10 1966

E6635 Vi, årg.53 nr.46 12/11 1966 s.19

E6707 Bonniers Litterära Magasin, årg.36 nr.3 1967 s.166-169

E6710 Vi, årg.54 nr.14 1/4 1967 s.33

E6713 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 29/4 1967

E6717 Svenska Dagbladet, 18/6 1967

E6718 Dagens Nyheter, 25/6 1967

E6722 Lyrikvännen, årg.16 nr.4 1967 s.2

E6721 Vi, årg.54 nr.39 23/9 1967 s.37

E6708 Göteborg Handels- och Sjöfartstidning, 25/3 1967

E6710 Vi, årg.54 nr.14 1967 s.33

E7301 Gunnar Ekelöf En röst. Efterlämnade dikter och antekningar 1973

E7801 Från anteckningsböckerna (1962-68). Jan Erik Vold. Basar nr.1 Oslo 1978

E8601 Variationer. Dikter ur tidninger och tidskrifter. A. Mortensen. Höganäs 1986

E8602 Gunnar Ekelöf Ikoner. Ulf Thomas Moberg. Stockholm 1986

E8705 Gunnar Ekelöf Ikonsamlingen. Ulf Thomas Moberg. Stockholm 1987

LITTERATUR

GUNNAR EKELÖF (15/9 1907 - 16/3 1968)

Ekelöf, Gunnar (1932). *Sent på jorden*. Spektrum, Stockholm; 61 s.
Ekelöf, Gunnar (1933). *Fransk surrealism*. (red.) Spektrum, Stockholm; 64 s.
Ekelöf, Gunnar (1934). *100 år modern fransk dikt*. (red.) Bonnier, Stockholm; 105 s.
Ekelöf, Gunnar (1934). *Dedikation*. Bonnier, Stockholm; 88 s.
Ekelöf, Gunnar (1936). *Sorgen och stjärnan*. Bonnier, Stockholm; 130 s.
Ekelöf, Gunnar (1938). *Köp den blindes sång*. Bonnier, Stockholm; 84 s.
Ekelöf, Gunnar (1941). *Färgesång*. Bonnier, Stockholm; 85 s.
Ekelöf, Gunnar (1941). *Promenader*. Bonnier, Stockholm; 218 s.
Ekelöf, Gunnar (1944). *Ivan Aguéli*. Förlagsaktiebolaget Bokkonst, Göteborg; 62 s.
Ekelöf, Gunnar (1945). *Non serviam*. Bonnier, Stockholm; 99 s.
Ekelöf, Gunnar (1946). *C.F. Hill*. Förlagsaktiebolaget Bokkonst, Göteborg; 63 s.
Ekelöf, Gunnar (1946). *Skärvor av en diktsamling*. Ord och Bild, årg.55, nr.4, s.167-169.
Ekelöf, Gunnar (1947). *Utflykter*. Bonnier, Stockholm; 174 s.
Ekelöf, Gunnar (1949). *Dikter*. (3 bind) Bonnier Stockholm; 132, 163, 171 s.
Ekelöf, Gunnar (1951). *Om hösten*. Bonnier, Stockholm; 98 s.
Ekelöf, Gunnar (1955). *Strountes*. Bonnier, Stockholm; 120 s.
Ekelöf, Gunnar (1957). *Blandade kort*. Essäer. Bonnier, Stockholm; 73 s.
Ekelöf, Gunnar (1958). *Verklighetsflykt*. Bonnier, Stockholm; 183 s.
Ekelöf, Gunnar (1959). *Opus Incertum*. Bonnier, Stockholm; 83 s.
Ekelöf, Gunnar (1960). *Valfrändskaper*. (red.) Bonnier, Stockholm; 125 s.
Ekelöf, Gunnar (1960). *En mölna elegi*. Bonnier, Stockholm; 61 s.
Ekelöf, Gunnar (1961). *En natt i Otočac*. Bonnier, Stockholm; 79 s.
Ekelöf, Gunnar (1962). *En natt vid horisonten*. Bonnier, Stockholm; 172 s.
Ekelöf, Gunnar (1965). *Diwan över fursten av Emgión*. Bonnier, Stockholm; 106 s.
Ekelöf, Gunnar (1966). *Sagan om Fatumeh*. Bonnier, Stockholm; 107 s.
Ekelöf, Gunnar (1966). *Vägvisar till underjorden*. Bonnier, Stockholm; 112 s.

POSTHUMT

Ekelöf, Gunnar (1969). *Lägga patience*. Essäer. (red. R. Ekner) Bonnier, Stockholm; 195 s.
Ekelöf, Gunnar (1969). *Partitur*. (red. Ingrid Ekelöf) Bonnier, Stockholm; 75 s. (Forsberg)
Ekelöf, Gunnar (1971). *En självbiografi*. (red. Ingrid) Bonnier, Stockholm; 300 s. (Lindgren)
Ekelöf, Gunnar (1973). *En röst*. (red. Ingrid Ekelöf) Bonnier, Stockholm; 163 s.

Ekelöf, Gunnar (1983). *Dikter*. MånPocket, Stockholm; 626 s.
Ekelöf, Gunnar (1991-1993). *Skrifter 1-8* + register (red. Reidar Ekner) Bonnier, Stockholm; 1:284, 2:221, 3:306, 4:355, 5:525, 6:390, 7:493, 8:506, 113 s.

DANSKE MONOGRAFIER

Ekelöf, Gunnar (1960). *Lyngkvisten og andre prosastykker*. Jens Lund Andersen. Hasselbalch, 60 s.
Ekelöf, Gunnar (1966). Af ”Opus Incertum”/ Af ”En natt i Otocac”/ Af ”En natt vid horisonten. Jørgen Gustava Brandt. *Årets nordiske forfattere 1966*. red. Thomsen. Hasselbalch; s.39-50
Ekelöf, Gunnar (1977). *Tag og skriv*. Karsten Sand Iversen og Smærup Sørensen. Arena; 127 s.
Ekelöf, Gunnar (1978) Gunnar Ekelöf. *Hvis der var en telefon i nærheden : moderne svenske digte 1*. Ivan Malinowski. Borgen; s.73-125
Ekelöf, Gunnar (1996). *Fyrsten af Emgion*. Karsten Sand Iversen. Gyldendal; 141 s.
Lagercrantz, Olof (1996.) *Jeg bor i en anden verden men du bor jo i den samme*. Karsten Sand Iversen. Gyldendal; 234 s.

GUNNAR EKELÖF LITTERATUREN

Carlsson, Stig (1956). *En bok om Gunnar Ekelöf*. FIBs lyrikklubb; 89 s. (ill.)
Ekner, Reidar (1967). *I den havandes liv*. Stockholm, Bonnier; 188 s.
Ekner, Reidar (1970). *Gunnar Ekelöf en bibliografi*. Bonnier, Stockholm; 230 s.
Eriksson, Leif (1982). *”Man måste ha sin prövosten”*. Akademilitteratur, Stockholm; 179 s.
Fryd, Annette (1999). *Ekfraser*. Museum Tusculanum; 127 s.
Hellström, Pär (1976). *Livskänsla och självutplåning*.
Koch, Ludovica (1977). L’ alto, il basso, la seppia e la spirale. *Annali*. Napoli
Lagercrantz, Olof (1994). *Jag bor i en annan värd men du bor ju i samma*. Wahlström & Widstrand; 223 s.
Landgren, Bengt (1971). *Ensamheten, döden och drömmarna*. Löromedlesförlagen, 371 s.
Lindegren, Erik (1948). Gunnar Ekelöf – en modern mystiker. *Kritiskt 40-tal*. Bonnier, Stockholm; s.282-310

Mortensen, Anders (2000). *Tradition och originalitet hos Gunnar Ekelöf*. Symposion; 488 s.

Olsson, Anders (1983). *Ekelöfs nej*. Bonnier, Stockholm; 296 s. (ill.)

Olsson, Anders (1997). *Gunnar Ekelöf*. Natur och kultur, Stockholm; 160 s. (ill.)

Perner, Conradin (1974). *Gunnar Ekelöfs Nacht am Horizont*. Zürich

Printz-Påhlson, Göran (1958). Diktarens kringkastade lemmar. *Solen i spegeln*. Stockholm; s.86-143

Shideler, Ross (1973). *Voices under the Ground*. Berkerley

Sjöberg, Leif (1973). *A reader's guide to Gunnar Ekelöf's A Mölna elegy*. Twaine, New York.

Sommar, Carl Olov (1989). *Gunnar ekelöf en biografi*. Bonnier, Stockholm; 632 s. (ill.)

Åström, Paul (1992). *Gunnar Ekelöf och antiken*. Jonsered; 871 s.

ØVRIGT VÆRK OG KILDER

Aidt, Naja Marie (1993). Som englene flyver. *Vandmærket*. Gyldendal s.9-23

Auken, Sune & Svend Skriver (2001). Thomsen og Ekelöf. Thomsens agon. *Spring* 16, s.163-176

Bach Henriksen, Michael (2006). Kort og godt om litteratur. *Kristeligt dagblad* 24/8, s.9

[Berlingske] (1966). Jeg påkalder uskylden. *Berlingske Tidende*, 31/1

Borum, Poul (1966). Labyrint og eksistens. *Poetisk modernisme*. Stig Vendelkærs forlag, s.175-183

Borum, Poul (1968). Gunnar Ekelöf. *Fremmede digtere i det 20. århundrede*. bd.3. G. E. C. Gad, s.247-262

Borum, Poul (1985). Du som er ingen. *Den blå port*. nr.2, s.23-27

Borum, Poul (2000). Gunnar Ekelöf. *Kritisk alfabet*. Gyldendal 2000, s.77-94

Brandt, Jørgen Gustava (1968). Gunnar Ekelöf - Et epitafium af citater. *Politiken* 24/3

Brandt, Jørgen Gustava (1988). Fyrsten af Emgión byder på hyrdernes ret. *Weekendavisen* 10/6 1988

Brandt, Jørgen Gustava (1990). Et Makedonisk måltid i Sigtuna. *Mit indre marked*. Gyldendal 1990, s. 219-225

Brandt, Jørgen Gustava (2005). Hypnagog. *Begyndelser*. Tiderne Skifter, s.70-77

Brask-Andersen, P. (1960). Fodtur i spejlkabinettet. *Information* 14/7

Bratt Østergaard, Claus (1997). Ikke i livet kun i digtet. *Information* 21/11, s.29

Bredsdorff, Thomas (1966). ”Bag om sætningerne - bag om modsætningerne”. *Politiken*, 13/1

Bredsdorff, Thomas (1966). Aristokraten blandt poeter. *Politiken* 2/10

Bredsdorff, Thomas (1994). Dagensret: sprængt biografi. *Politiken* 6/11, s.4

Bredsdorff, Thomas (1996). De fyldte mellemrum. *Politiken* 24/11, s.5

Brostrøm, Torben (1960). Meningløshedens mening. *Information,* 25/1

Brostrøm, Torben. (1961). Mindets poesi. *Information*, 2/3

Brostrøm, Torben (1962). Musik for benpibe. *Information*, 13/2

Brostrøm, Torben (1963). Den gode og den onde cirkel. *Information* 12/3

Brostrøm, Torben (1964). Gunnar Ekelöf - Tavshedens oplæser. *Information* 23/1

Brostrøm, Torben (1966). Fyrsten i nordisk poesi. *Information* 13/1

Brostrøm, Torben (1966). Meningsløshedens mening. / Mindets poesi. / Musik for benpibe. *Ti års lyrik*. Gyldendals uglebøger, s.238-251.

Brostrøm, Torben (1968). Ved Gunnar Ekelöfs død. *Information* 18/3

Brostrøm, Torben (1969). Hvor tanken slipper. *Information*

Brostrøm, Torben (1972). At ville begyndelsen. *Information* 3/3, s.7

Brostrøm, Torben (1973). Gunnar Ekelöfs pessimistiske bekendelse. *Information* 24/10

Brostrøm, Torben (1973). Beredskabet. / Gunnar Ekelöf og samtidigheden. / Svenske odysséer. *Moderne svensk Litteratur*. Christian Ejlers’ forlag, s.11, 129-135, 142

Brostrøm, Torben (1996). Arrene på sjælen. *Information* 12/11

Brostrøm, Torben (2000). Litterær ikonografi. *Information* 16/3

Bukdahl, Lars (1997). Intet er alt. *Weekendavisen*. 31/1, s.11

Bundgaard Poulsen, Orla (1978). Der burde være telefon. *Kristelig Dagblad* 21/6

Bækgaard, Jacob (2005). Epilog. Kærligheden. Gunnar Ekelöf. Afstandens altomfattende intimitet. *Reception* nr.57, s.32-38

Conrad, Neal Ashley (1994). *Proust i Danmark*. Københavns Universitet, 218 s.

Conrad, Neal Ashley (2002). Tro - Ekelöfs mystik og Jomfru-gestalt. *Skønheden er en gåde.* Vindrose, s.456-461

Conrad, Niel Ashley (2005). Digterisk modstandsmand. *Politiken* 29/1

Conrad, Niel Ashley (2005). Digterisk modstandsmand. *Ekelöf’et* 35. Bø, Telemark, s.1-6

Dalgaard. Eva Zeuthen (2001). *Gunnar Ekelöf og ekfrasen som verbalt emblem*. Den lyriske Ekfrase. Københavns universitet, s.82-98

Ekelöf, Gunnar (1964). Brev fra Ekelöf. *Politiken*, 24/1

Ekelöf, Gunnar (1977). Strountes 1955. Ivan Malinovski. *Fælleden* nr. 4, s.9-10

Ekelöf, Gunnar (1979). Fosil indskrift. Uffe Harder. *Lousiana revy* årg.20, nr.1, s.17

Ekelöf, Gunnar. (1992). To tekster. John Bang Jensen. *Banana split* 2, s.105-108

Ekelöf, Gunnar (1992). Katte. (Jens Hestbech). *Om Katte – en antologi*. Lise Baun Grarup. Forlaget April, s.39

Ekelöf, Gunnar (1993). Af Diwan över fursten av Emgion. John Bang Jensen. (10 digte) *Banana split* 6, s.28-33

Ekelöf, Gunnar (1994). Xoanon. John Bang Jensen. *Banana split* 7, s.32-33

Ekelöf, Gunnar (1996). Ikoner, ti digte. Karsten Sand Iversen. *Den blå port* 38/96, s.19-29

Ekelöf, Gunnar (1998). Fire efterladte digte / Optegnelser. Karsten Sand Iversen. *Den blå port* 46/98, s.50-62

Ekelöf, Gunnar (1998). En verden er hvert menneske. (Ina Nielsen) Marianne Fredriksson. *Blindgang*. Fremad s.5, 374

Ekelöf, Gunnar (2000). Prosastykker. John Bang Jensen. *Banana split* 18 Highlights, s.51-55

Ekelöf, Gunnar [2003]. Tag og skriv. Jacob Brøbecher. *www.apparatur*

Ekelöf, Gunnar [2003]. En outsiders vej. Niel Ashley Conrad. *www.apparatur*

ekm. (1978). Gunnar Ekelöf på dansk. *Land og Folk*. 28/3

ekm. (1978). Moderne svenske digte på dansk. *Land og Folk* 5/7

Ekner, Raidar (1956). Tradition och egenart hos Gunnar Ekelöf. *En bok om Gunnar Ekelöf*. FIBs lyrikklubb, Stockholm; s.76-85

Ekner, Raidar (1967). *I den havandes liv*. Bonnier, Stockholm

Ekner, Raidar (1970). *Ekelöf – en bibliografi*. Stockholm

Enchell, Rabbe. (1956). Gunnar Ekelöfs lyrik. *En bok om Gunnar Ekelöf*. FIBs lyrikklubb; s.9-52

Engberg, Jørgen (1950). Den svenske litteratur. *Moderne litteratur efter 1914*. Gyldendal, s.91-126.

Engdahl, Horace (1995). Ingenting findes - Ekelöf og døden. Moestrup. *Standart* årg.9, nr.1, 1995, s.17

Engdahl, Horace (2004). Skyggernes tale. Karsten Sand Iversen *Berøringens ABC*. Arena, s.166-182

Erbs, Karsten (2002). Om elske og hade. *Budskaber: lyrik og evangelium*. Aros, s.111-113

Erslev Andersen, Jørn (1989). Ekelöfs aske. *Standart* årg.3 nr.1, s.12-13.

Falkesgaard, Jørgen (2000). Gunnar Ekelöfs billedskønne poesi. *Standart* årg.14 nr.1

Fehrman, Carl (1946). Teknik och tradition

Fonsmark, H. B. (1952). I al stilhed. *Information* 25/2

Frederiksen, Emil (1964). Jeg'et som valplads. *Berlingske Tidende* 24/1

Frederiksen, Emil (1966). Den dunkleste af de dunkle. *Belingske Tidende* 13/1

Frederiksen, Emil (1967). En svensk digter-kritiker. *Berlingske Tidende* 1/4

Fryd, Annette (1996). Ikonoklastisk ekfrase og verbalt emblem i Gunnar Ekelöfs Diwan-trilogi. *Horizont* 5, s.149-186

Fryd, Anette (1999). *Ekfraser*. Gunnar Ekelöfs billedbeskrivende digte. Tusculanum, 128 s.

Fryd, Anette (2001). Det usynlige. Knud Odde. *Ekelöf suiten.* Danske entreprenører, s.28-31

Fryd, Anette (2006). Gunnar Ekelöf. *Billedtale – om mødet mellem billedkunst og litteratur hosGunnar Ekelöf. Ole Sarvig og Per Højholt.* Københavns universitet, s.28-73

Harrits, Flemming (1990). At krympe til noget stort. *Spor : til billedet og poesien*. Hans Hyllested. Arkiv for Ny Litteratur, s 65-79

Hedberg, Oscar (1950). Solnedgangens sanger. *Ekstra Bladet* 11/4

Hedenius, Ingmar. (1959) De religiöst oskyldiga. *Tro och livsåskådning*. Bonnier; s.15-20

Hejlskov Larsen, Steffen (1966). Modsætningernes mand. *Berlingske Aftenavis* 13/1

Hips. (1966). Ikke fin nok? *Jyllands-Posten* 17/11

Hr. Bert. (1966). Sverige løb atter af med litteratur-prisen. *Politiken* 13/1

Hultqvist, Harald (2006) *Ekelöf'et* nr.38, s.20

Højholt, Per (1967). CA36715 (J) – Seife. *Aarhus Stiftstidende* 24/8

Højholt, Per (1968). En af Nordens betydeligste. *Aalborg stiftstidende* 20/3 1968

Højholt, Per (1989). "altid jungfrun"; 35. *Album, tumult*. Schønberg 1989, s.41

Højholt, Per (1990). Link; ”Synlig, alt for synlig (men for ingen)”. *Spor : til billedet og poesien*. Hans Hyllested. Arkiv for Ny Litteratur (bagside)

Højholt, Per (1993) *Manøvrer : Praksis 10*. Schønberg

Højholt, Per (1995). Infarkt; ”Jeg troede jeg havde en aftale”. *Album Alder*. Afsnit P, s.85

Irve, Bent (1967) Arkæologi. *Levetid.* Borgen, s.5

Irve, Bent (1971) *Lazarus-notater*. Brøndums forlag.

Johansen, Jørgen (1978). Svensk lyrik. *Berlingske Tidende* 4/12

Julen, Björn (1966). Introduktion til Gunnar Ekelöf. *Fyens Stiftstidende* 28/2

Jørgensen, Bo Hakon (1997). Ekelöf og Lagerkrantz. *Kristeligt dagblad* 25/1

K. E. (1939). Ny svensk lyrik. *Berlingske Aftenavis* 3/3

Krake, Kristina (2002). *Gunnar Ekelöfs Strountes*. Københavns universitet, 99.s

Kristensen, Tom (1964). Dansk hyldest til svensk modernist. *Politiken* 24/1

Lagercrantz, Olaf (1994). En middag. Thomas Bredsdorff. *Politiken* 6/11 s.5

Lagercrantz, Olof (1994). Spiritusen nærede og tærede Gunnar Ekelöf. Sand Iversen. *Standart* årg.8, nr.2, s.30-31

Leth Poulsen, Ulrik (1988). Gunnar Ekelöf - en utidig betragtning. *Passage* nr.5, s.79-87.

Levy, Jette Lundbo (1998). Om ting der går i stykker. Ekelöf og Andersen. *Edda*. Hefte 3, s.259-s.268

Lund Andersen, Jens (1952). En svensk lyriker. *Berlingske Aftenavis* 22/3

Lund Andersen, Jens (1956). Efteraarets svenske Lyrik. *Berlingske Aftenavis* 31/1

Mentze, Ernst (1964). Dansk pris på 25.000 svenske kroner til svensk lyriker. *Berlingske Tidende* 24/1

Michaen, Ib (2000). *Mit år*. Gyldendal s.33-35

Michael, Ib (2000). ”Ser du fyrsten og hans følge”. *Rosa Mundi*. Gyldendal, s.43

Mortensen, Hubert (2003) *Bibliografi over Villy Sørensens forfatterskab*. Gyldendal, 122 s.

Mylius, Johan de (1977). Den glade videnskab. *Berlingske Tidende* 22/10

Nielsen, Hans-Jørgen (1966). Betydeligste poet i Skandinavien. *Ekstra Bladet*, 13/1

O. A. (1957). Gunnar Ekelöfs poesi under lup. *Socialdemokraten* 29/4 s.7

O. A. (1960). Gunnar Ekelöf på dansk. *Aktuelt* 30/5

Olsson, Anders (1998). Poesi og nihilisme. (Frederik Koch.) *Kritik* årg.33, nr.132, s.51-62

P. G. (1966). Nordisk lyriks klassiker. *Aktuelt* 13/1

Pedersen, Peder Svend (2005). *Perieget til Gunnar Ekelöfs 'Vägvisare til underjorden' 1967*. Danmarsk Biblioteksskole, 42 s.

[Politiken] (1964). Svensk digter hædret. *Politiken* 24/1

[Politiken] (1968). Gunnar Ekelöf død. *Politiken* 17/3

[Politiken] (1989). En mor for livet. *Politiken*

Runnquist, Åke (1968). Gunnar Ekelöf. *Moderne nordiske forfattere*. Gyldendals uglebøger, s.170-172

Sand Iversen, Karsten (1994). Gunnar Ekelöf (1907-1968). Skyggebiblioteket. *Standart* årg.8 nr.2, s.5

Sand Iversen, Karsten (1994). Forvandlingens fyrste. *Standart* årg.8 nr.4, s.8

Sarvig, Ole (1942). Gunnar Ekelöf. En svensk digter. *Helhesten*, årg.2, s.138, 141-142.

Sarvig, Ole (1968). Gensyn med et digt; "I konventionernes skove". *Lyrikvännen*, årg.15, nr.3, forsiden

Skotte, Kim (1996). Jeg tror på dette liv. *Det fri aktuelt* 12/11 s.1

Skyum-Nielsen, Erik (2005). Mellem søvn og vågen. *Information* 4/3, s.24

Steen, Vagn (1978). En meget stor svensk lyriker. *Politiken* 15/2

Stein Larsen, Finn (1997). Lyrisk byzantinisme und kein ende. *Standart,* årg.11, nr.1, s.26-27

Stjernfelt. Frederik (1988). *Rum og punkt*. Subjektivitet og intersubjektivitet. Aalborg, s.229-247

Stjernfelt, Frederik (1997). *Rum og punkt*. Rationalitetens himmel. Gyldendal s.119-129

Svendsen, Erik 1996). Udsøgt fornøjelse. *Jyllands-Posten* 26/11, s.6

Søholt, Niels (2001). Sølvnitrat og kongevand. Knud Odde. *Ekelöf suiten*. Danske entreprenører s.25-27

Sørensen, H. E. (1967). De bedste i Norden. *Land og Folk* 2/6

Sørensen, Knud (1978). Fritsvævende Ekelöf. *Aktuelt* 1/8

Tassing, Einar (1960). Droslen, der sang. *Berlingske Aftenavis* 5/12

Tassing, Einar (1961). Poesi med dåseoplukker. *Berlingske Aftenavis* 20/11

Thomsen, Søren Ulrik (1987). ”Jeg ville ønske jeg var en anden”. *Nye digte*, Vindrose s.48

Thule, Vagn (1968). Meningen i meningsløsheden. *Aktuelt* 21/3

Thule, Vagn (1968). Introduktion til Gunnar Ekelöf. *Berlingske Aftenavis* 26/7

Thule, Vagn (1968). ”Et aftryk af liv..”. *Aalborg Stiftstidende* 24/9

Thyrring Andersen, Lotte (2003). Identifikationer / Ekfrase / En prins vars namn bör vara onämnt / Ekfrasen hos Ekelöf og Brandt. *Gentagelsens poesi*. Gad, s.122-130

Torkenholt, Mia (1984). *Vilhelm Heinesen en bibliografi*. Danmarks Biblioteksskole, 211 s.

Walther, Bo Kampmann (1998). Når der sker noget nyt. Reflektioner over begrebet emergens. *Nordica*

Wivel, Henrik (1996). Poesiens glitrende regn. *Berlingske tidende* 13/11

[Aarhuus] (1966). Jeg kan ikke skrive idylliske bøger. (RB) *Aarhus stiftstidende* 13/1

Zerlang, Martin (2001). Valgslægtskaber. Knud Odde. *Ekelöf suiten*. Danske entreprenører, s.3-8

BIOGRAFISK TIDSLINIE[378]

Bengt Gunnar Ekelöf, 15. 9. 1907 – 16. 3. 1968.

Fader: Børshandler Gerhard Ekelöf, 1866 – 1916.

Moder: Walborg, født von Hedenborg, 1881 – 1961.

Tante Hanna: Frk. Hanna von Hedenborg, moders ældste søster, død 1964.

1911 (4 år.) Tyskland, Schweiz, Frankrig, Montreux. Rekreationsrejse for faderen.

1912 – 16 Sommerhjem Lövnäs.

1918 (10 år.) Sommer i Hornbæk, med mor.

1920 (12 år.) Frankrig fra Turrain mod Alperne, fra Paris til Middelhavet.
Fire måneder med mor.

1921 (13 år.) Sommer i Tyskland.

1925 (17 år.) Paris – Normandiet, Dieppe. Alene.

1926 (18 år.) Sommer London: School of Oriental Studies. Scotland. Alene.

1926 – 28 Vinter Uppsala. Persiske studier ved H. S. Nyberg.

1927 Sommer Gagnef (Sverige)

1928 – 29 Vinter middelhavet, Menton. Alene.

1929 – 30 Over vinteren mod foråret Paris. Alene.

1930 Sommer Norge: Oslo mod Narvik. Alene.

1932 – 33 Gift med Gunnel Bergström.

1932 Medarbejder på tidsskriftet 'Spektrum'.

1933 – 34 Efterår mod jul i Berlin sammen med Irma.

1935 Rejse til Prag.

1935 – 36 Sommer Finland og Åbolands skærgård.

1938 Helsingfors. I Kuokkala besøgte han Diktonius og i Raivola Edith Södergrans mor.

1939 Sommer Paris, Bretagne, København.[379] (Tivoli) (Ekelöf 1964)

1943 Gift med Gunhild (Nun) Flodquist.

1944 Flytter til Erikslund, Hölö.

1947 Kort i Paris.

---

[378] Ekelöf, Gunnar (1971) En självbiografi. Bonnier, Stockholm 300 s.
Ekelöf, Gunnar (1983) Der Weg eines Außenseiters. Leipzig, s.190-197

[379] Ekelöf, Gunnar (1964) Politiken 13/1

1948 Rom, Menton, Albi, Paris. Fire måneder.

1950 Forår Frankrig.

1951 Gift med Ingrid Flodquist.

1952 Flytter sommer til Trosa. Vinter Rom kort. Efterår et par måneder i Frankrig, Italien. Besøger Breton i Paris og Eluard i St. Tropez.

1952 – 56 Fröding stipendiet.

1953 Ophold sommer i Bokesliden, Skåne og vinter i Råbylund, Rimbo. (Stockholm)

1953, 1961 og 1967 Bellman prisen.

1958 Indvalgt i Det svenske Akademi 'Aderton'.

1964 Det danske Akademis 'særlige' pris på 25.000 sv.kr.

1956 Sommer ophold i Sigtuna, Stora gatan 63.

1957 – 58 Vinter Grækenland, Jugoslavien.

1958 Flytter efterår til Sigtuna, Malmgatan 23.

1960 Oktober-november Grækenland.

1961 Marts-maj Grækenland, Italien.

1964 Forår Sisilien.

1965 Forår Tyrkiet: Smyrna, Manisa, Sardes, Konya. Marts Istanbul.

1966 Nordisk Råds litteraturpris på 50.000 d.kr. Forår Grækenland.

1967 Forår Tunesien.

1968 Digterens død.

INDEX

Agueli, Ivan 21
Almquist, C. J. L. 21
Andersen, H.C. 38, 65, 66, 69
Appollinare 19, 23
Bang, Herman 66, 69
Bang Jensen, John
37, 48, 49, 56, 57, 58, 59, 69
Baudelaire 19, 23
Bellman 14,
Bergström, Gunnel 83
Bjarnhof, Karl 15
Björling, Gunnar 18
Borum, Poul 26, 35, 44, 45, 67, 69
Boye, Karin 11
Brandt, Jørgen Gustava
8, 16, 17, 30, 35, 36, 43, 46, 47,
48, 49, 55, 56, 64, 66, 67, 69
Bredsdorff, Thomas
35, 42, 44, 46, 48, 58
Breton, André 11, 19, 22
Brostrøm, Torben 16, 33, 41
Buñuel, Luis 19
Christine, Leonara 66, 69
Conrad, Neal Ashley 6, 38, 66, 47
Dali, Salvador 19
Desnos 23
Diktonius, Elmer 18
Ekelöf, Ingrid 11, 14, 26
Ekner, Raidar
5, 7, 9, 24, 26, 27, 30, 50
Eliot, T. S. 12, 15, 20, 30
Éluard, Paul 11, 19
Enckell, Rabbe 27
Engdahl, Horace 37, 39, 47
Erbst, Karsten 39, 47
Eriksson, Leif 27
Erslev Andersen, Jørn
35, 44, 48, 50, 52, 53, 55
Faulkner, William 22
Fehrman, Carl 30
Flodquist, Nun 83
Frederiksen, Emil 34, 42, 43, 78
Fryd, Anette
29, 33, 38, 39, 45, 46, 47
Fröding, Gustaf 84
Gelsted, Otto 34
Gide, André 22
Goethe 24
Gullberg, Hjalmer 19
Harrits, Flemming 38, 46
Hedenius, Ingmar 33
Heinesen, Willian 30
Hill, Carl Frederk 21
Højholt, Per
1, 34, 38, 39, 43, 49. 67, 69
Hölderlin 23
Ibn-al-Arabí 11, 68
Johnson, Eyvind 11,
Joyce, James 23
Knudsen, Erik 34
Koch, Ludovica 28
Krag, Jens Otto 15
Kristensen, Tom 15, 34, 42, 66
Lagercrantz, Olof

29, 32, 33, 36, 37, 38, 44, 46
Laitinen, Kai 16
Landgren, Bengt 28
Lawrence 23
Levy, Jette Lundby 38, 46, 66
Lindegren, Erik 10, 18, 27, 31
Linna, Wäinö 30
Lexness, Halldór 30
Lund Andersen, Jens
30, 33, 36, 41, 48, 51, 52, 53, 69
Lundkvist, Atur 31
Malinowski, Ivan
31, 35, 36, 48, 50, 51, 52,
54, 55, 59, 60, 61, 66
Mallarmé 19
Martinson, Harry 10
Mathiesen, Eske K. 35, 44, 55
Mortensen, Anders 30, 33
Munch-Petersen, Gustav 11, 66
Nietzsche 13
Olsson, Anders
28, 29, 35, 37, 38, 44, 45, 46
Olsson, Hagar 12
Perner, Conradin 27
Petronius 23
Pound, Ezra 12
Proust, Marcel 22
Påhlson, Göran Printz 27
Ravel 17
Rimbaud 11, 19, 67
Rubow, Paul V. 22
Rumi 23
Sand Iversen, Karsten
31, 32, 36, 37, 39, 44, 45, 46, 47,
48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 69
Sarvig, Ole 33, 69
Shideler, Ross 27
Sjöberg, Leif 27
Skyum-Nielsen, Erik 36, 46
Smærup Sørensen 37, 48, 62
Sommar, Carl Olov
27, 29, 35, 44, 65
Stein Larsen, Finn 36, 44
Stjernfelt, Frederik 37, 46
Stravinsky, Igor 11, 18
Södergran, Edith 10, 12, 39
Tassing, Einar 34, 41, 42, 51, 55, 56
Thule, Vagn 35, 43
Tranströmer, Thomas 10
Vennberg, Karl 31
Villon 23
Whitman 23
Österling, Anders 15
Åström, Paul